ԹՎ. ՏԱՐԻ 3158 — 18 ՕԳՈՍՏՈՍ 1894 — 28 ՍԷՊԹԷՄԲԵՐ 1312 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՆԵ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԼՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ Գալաթիա, Կ. Պոլիս

درعليه‌ده غلطه‌ده آره‌وك غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան դահեկան արժէք	150
» »	Վեցամսեայ » »	75
» »	Եռամսեայ » »	40
Օտար երկիրներէ	Տարեկան Ֆրանկ	56
» »	Վեցամսեայ »	28
Ընտիր թուղթի վրայ	[illegible] Տարեկան Օսմ. Ոսկի	2
Դաւառաց թղթատարներու համար	Ղրուշ	60

Խմբագրութեան [illegible] այլ գրութիւն

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

ԾՈՎ ԹԷ ԼԵՌ

Ա.

Ծովին օդը առողջարար յատկութիւններ ունենալու համբաւը կը վայելէ հին ատեններէ ի վեր։ Տարիին այլ և այլ եղանակներուն՝ օդափոխութեան համար ծովեզերք երթալը շատ հին սովորութիւն մըն է։ Համեմատապէս շատ նոր սովորութիւն մըն է տակաւին օդափոխութեան համար, մարմինը կազդուրելու համար լեռ ելլել։ Եւ ամեն նորութեան պէս սա սովորութիւնն ալ հիմա մեծ հաճոյք կը վայելէ, ինչպէս արդէն կը հաստատէ տարիէ տարի եւրոպական լեռները մագլցողներու աճագին թիւը։

Մասնագիտական խնդիր մը յուզել չէ յօդուածիս նպատակը, այլ միայն խօսիլ ամենուս համար քիչ շատ կարեւորութիւն ունեցող նիւթի մը վրայ, ցուցնել ծովային և լեռնային կլիմաներու նմանութիւնը և տարբերութիւնը, և յետոյ իբրեւ գործնական հետեւութիւն ըսել թէ՝ առողջաբանական տեսակէտով՝ ինչ տեսակ կազմութեան տէր անձինք երթալու են ծովեզերք, և որո՞նք լեռները։

Ընդհանրապէս կը կարծուի թէ ծովին օդը բոլորովին տարբեր է լեռնէն, իբր թէ կլիմայական ազդեցութեան երկու եղրերն ըլլային անո՞նք։ Ասիկա սակայն բոլորովին ճշմարիտ չէ, ինչպէս պիտի ցուցնենք։

Բրոֆէսոր Պէնէք անուն գիտուն մը փորձառութեամբ գտեր է որ ծովային կլիման զգալի փոփոխութիւն մը առաջ կը բերէ մարդկային մարմնին մէջ, կամ աւելի պարզ խօսքով՝ ծովին օդը կ'օգնէ մարդուն՝ մէկէն նետել իր հին կազմութիւնը, անոր տեղը դնելով նոր նիւթեր։ Եւ յաւիտենական «ինչո՞ւ»ին պատասխան մը գտնելու համար բրոֆէսորը կը սկսի շատ բարակ փորձերու։

Բրոֆէսորը ապակեայ սրուակի մը մէջ կը լեցնէ տաք ջուր, որշեալ ատաֆնամով. այդ սրուակը կը դնէ կըլիմայական տարբեր ազդեցութիւններու տակ եւ կը դիտէ թէ սրուակին ջուրը քանի ատաֆնան պաղած է և որքան ժամանակի մէջ լեռան գլուխը, ծովին եզերքը, կամ տունին մէջ։ Այս փորձերը քանի մը անգամ կրկնելէ վերջ, կը հաստատէ սա իրողութիւնը թէ միեւնոյն գործիքէն (սրուակէն) տաքութիւնը աւելի կամաց դուրս կ'ելլէր լեռներու գագաթը քան թէ հիւսիսային ծովին եզերքը։ Այս իրողութիւնն ալ աւելի զարմանալի պիտի գտնենք, երբ յիշենք թէ լեռան օդը միշտ ծովեզերքինէն պաղ կ'ըլլայ. ուստի և վերը յիշուած իրողութեան ճիշդ հակառակը պիտի սպասէինք։

Առանց աւելի առաջ երթալու, հոս իսկ կրնանք սա հետեւութիւնը հանել բրոֆէսէորին փորձէն թէ՝ մարմնոյն կազմային փոփոխութիւնը արագցնելու համար երթալու է ծովեզերք, և հակառակ արդիւնքը ձեռք բերելու համար ալ ելլելու է լեռները կատարը։

Մարմնոյ կազմութեան վրայ ո՛և է դաղափար ունեցող մէկը գիտէ թէ տաքութեան կորուստ կը նշանակէ կազմուածքի փոփոխութիւն, և բնականաբար տաքութեան կորուստն ուղղակի կը համեմատի կազմուածքի փոփոխութեան հետ։

Օրինակի համար, բրոֆէսորին փորձին նայելով խողմոտաւոր («ըրաշ») անձինք աւելի օգուտ պիտի տեսան ծովեզերեայ բնակութենէ, ինչպէս նաեւ ծանր աշխատութենէ մաշած մարդիկ։ Ասոնց համար պէտք է կազմուածքի արագ փոփոխութիւն։ Ծովին օդը կը դիւրացնէ այդ գործողութիւնը։

Մինչեւ հոս ըսուածները իբրեւ գիտական ծանօթութիւններ ընդունելէ վերջ՝ բնական է հարցնել թէ ծովին օդը ինչո՞ր կուենայ այդ մասնաւոր ազդեցութիւնը մարդկային կազմութեան վրայ։ Պատասխանը դարձեալ գիտնականներէն սպասենք։

Ծովին օդը ներքին դաշտերու օդէն աւելի ozone (ozone) ունի իր մէջ։ Օզոնը՝ թթուածնի խտացեալ վիճակն է, եւ եթէ անպատճառ օզոնին հայրէնը պահանջէք ինձ՝ պիտի դիմեմ Նորայրի Բառգիրքին, ուր ozoneի դէմ նշանակուած է «թթուածին որ ունի հոտ ին սեպհական»։ Ամեն մարդ գիտէ արդէն թէ ապրելու համար թթուածինը անհրաժեշտ է մարդուն, ուստի դիւրին է հասկնալ թէ օզոնը մեծապէս կը նպաստէ արիւնի կազմութեան և մարմնոյ սնունդման, շնչառութեան գործարաններուն տալով թթուածինի ամենէն ազդու տեսակը։ Օդին մէջ մեծ դեր մը ունի օզոնը։ կը մաքրէ մթնոլորտը՝ ոչնչացնելով վնասակար կաղերը։ Այսպէս ուրեմն օզոնի առատութիւնը ծովի օդին ամենէն կարեւոր յատկութիւններէն մէկն է։

Ծովային օդին առողջարար յատկութիւններէն մէկն ալ գործարանաւոր փոշիի բացակայութիւնն է։ «Գործարանաւոր փոշի» բացատրութեան տակը չարեցէք ինչ որ ուզէք. մինչեւ հիմա ճանչցուած բոլոր մանրադիտական կենդանիները, ամեն ձեւէ ու տեսակէ միքրոպները։ Ցամաքէն ծով փչող հովը կ'առնէ կը տանի գործարանաւոր փոշին, որ ջուրին երեսը կը սփռուի, եւ քանի որ ծովին մակերեսը անընդհատ շարժումի, ծփանքի մէջ է, այդ գործարանաւոր մասնիկները ջուրին մէջ կը թաղուին։ Հետեւապէս ինչ փորձանք որ ալ բերեն խեղճ ձուկերուն դլխուն մարդոց համար անվնաս կը դառնան։

Տաքութեան հաւասարակշռութիւնը ծովային օդի մէկ ուրիշ մասնաւորութիւնն է։ Ասոր մէջ ծովին օդը բոլորովին տարբեր է բարձր տեղերու օդէն։ բարձր տեղերու օդը օրական փոփոխութեան ենթակայ է, շատ զգալի կերպով։ Ծովեզերքի կլիման՝ ձմեռը աւելի տաք է, և ամառը՝ աւելի պաղ քան ներսի երկիրներունը։ Ուստի օդի ծայրագոյն փոփոխութիւններէն զուրկ ըլլալով՝ մարմնին համար աւելի նպաստաւոր է ծովին օդը, մանաւանդ ասոնց համար որոնք պզտիկ պաղերէն նեղուելու բնական հակումը ունին։ Ծովեզերքը պտտել եւրած ատեններս շատ անգամ կը զգանք թարմութիւն մը, մինչեւ իսկ երբ քաղաքին փողոցներուն օդը յետին ծայրը նեղիչ է։ Այդ ծովեզերեայ օդին թարմութիւնը վերագրելու է ցամաքին և ջուրին վրայ գրտնուած տաքութեան տարբերութիւնը։ Ցամաքին օդը տաք է։ ծովինը՝ համեմատաբար պաղ է, և ծովէն ցամաքի անցնող այդ զով հովանքն է որ ծովային քաղցրաշունչ զեփիւռի համբաւը կը վայելէ։

Ծովային օդին խտութիւնն ալ վերջապէս կրնանք նկատողութեան առնել։ Ծովային օդին խտութիւնը աւելի մեծ է քան բարձր տեղերունը։

Ծովին օդը շնչած ատեններս ուրեմն աւելի շատ թթուածին պիտի առնենք մեր մարմնին մէջ քան թէ՝ նոյնքան ատենի մէջ լեռնային օդը ծծած ատենս, ենթադրելով հարկաւ թէ երկու պարագային մէջ ալ հաւասար արագութեամբ կատարուի շնչառութիւնը։ Բայց հիմակու հիմա մէկ կողմ դնելով խնդիրը, յիշենք թէ ծովին օդը ենթակայ է ծանրաշարժական մեծ և յաճախակի փոփոխութիւններու։ Եւ արդէն փորձով հաստատուած է թէ մթնոլորտի արագ փոփոխութիւնները կ'արագցնեն արեան շրջագայութեան և շնչառութեան գործարաններու գործողութիւնը։ կը հետեւի ուրեմն թէ մթնոլորտի արագ փոփոխութիւնը աւելի նպաստաւոր է մարմնոյ առողջութեան քան թէ համեմատական միօրինակութիւնը։

Ծովի օդին դլխաւոր յատկութիւններն են ուրեմն, Ա. օզոնի առատութիւն. Բ. գործարանաւոր փոշիի բացակայութիւն և մաքրութիւն. Գ. տաքութեան հաւասարակշռութիւն. Դ. մեծագոյն խտութիւն, և չերմաչափական մեծ բայց կանոնաւոր փոփոխութիւն։ Երկրորդական կարեւորութիւն ունին հարկաւ ծովեզերքին վրայ սատանող ագի մասնիկները, որոնք հաւանականաբար տեսակ մը գրգռիչ ազդեցութիւն կունենան շնչառութեան գործարաններուն վրայ։ Կարելի է նաեւ որ ծովի օդին մէջ գտնուած ուրիշ տարրերն ունենան իրենց մասնաւոր օգտակարութիւնը։

Յաջորդ յօդուածով պիտի տեսնենք լեռնային օդի յատկութիւնները։

ՏՈՔԹ. Ե. Տ. ՍՏԵՓԱՆԵԱՆ

ՈՒՂԵՒՈՐԱԿԱՆ
ՏՊԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԲԻԵՌ ԼՈԴԻԻ

ԲՌ. ԲԻՆ

Դէպ ի խմուղին ծռած ուրիշ սիւներ՝ սայլերուն ու ձիաւորներուն վերեւը կը ձեւացնեն տեսակ մը կամար որ կ'երկարածգի անվերջ հեռապատկերով և ուսկից կը կախուին բազմագոյն երկար դրօշներ ներքածուի, հովէն կապուելով ու քաղուելով՝ յաւիտենական յուզումով մը։

Մէջտեղը, խառնամառն խուժան մը, հաղարաւոր էակներ ու իրեր կը շարժին, այս ու այն կողմ կ'երթան՝ խելացնոր հոսանքներէ մղուած պէս. գոյներու խառնուրդ մը ուր ոսկին կը տիրէ. անսահման խառնչպատում երանգներու. այս ամենը կ'անհետին հեռուն, լուսաշող մշուշին մէջ, յանուարի առաւօտեան սառուցիկ շոգիին մէջ։

Սպիտակ փոշի մը կը ծածանի այդ բանակներուն վրայ՝ չիկագոյն ամպի մը պէս, և վեր, մաքուր երկինքը կը բարձրանայ ասոնց անհամանատելով։

Եւ այս ծայրայեղ կլիմաներուն արեւը այս ամեն բաներուն վրայ կ'արձակէ իր հզօր լոյսը,—արեւադարձային երկիրներու արեւին չափ պայծառ, բայց ցուրտ, և գոգ մեռած։

Ադմուկները կը հալին մեծագոչ ժխորի մը մէջ որ կազմուած է բազագանչութիւններով, շաղակրատութիւններով, վէճերով, Ասիոյ բոլոր լեզուներով խառն։ Հազարաւոր բոժոժներու զանգիւն, սայլակներու թաւալում, ձիերու վրնջիւն, միօրինակ հնդկիւն ազաւնիներու թռիչներուն որք կելլեն կիջնեն, փոքր եւրեւան տաւիղները իրենց պուչն կախած. ագռաւներու կռինչներ որք օդին մէջէն կ'անցնին բազմաթիւ սեւ տարփերով...

Եւ ձմրան հովը մոլեգնութեամբ կը փչէ, անսահման քաղաքին վրայ սփռելով միշտ մանկական անապատին փոշին...

Մեղմիւ ու դժուարաւ կը յառաջանանք սայլակներու և ձիաւորներու մէջէ, ջանալով աչքէ չկորսնցուցնել փոքր գորշագոյն դգակը մեր Մա-Ֆուին, որ ճամբայ կը բանայ մեզի։ Ասպետական հրաչքներ կը գործէ իր պզտիկ ձիովը որ արդիներու հանդէպ ճարար կ'առնէ, և ինք միշտ իր միօրինակ կազմանձուն ձայնովը կը գոչէ. Քո՛—լէ, քո՛—լէ (հեռո՛ւ, հեռո՛ւ), որ փոշիի պէս անհետ կ'ելլայ ադմկալից օդին մէջ։

Երբեմն կը պարտաւորինք կենալ այն քաղաքներուն բերանը գրաւ ուրիշ ծառայութիւնը կազմելու մերինին հետ ուղիղ անկիւն մը կազմելով, ձգելու համար որ անցնին անվերջ չարքեր ուղտերու, սեւորակ ցուկով, գորշագոյն երկար ոտներով անասնոյն անասուններ որք կը քալեն իրենց շրջս հերձուն, տարօրինապէս յօդաւորուած անդամներուն վրայ, կոտրած մեքենաներու ձեւերով։

Ճամբան անոնք մեզի կը ցուցունեն իրենց կնճռոտ կիսամերկները որք իրենց ցրտկակաղերուն տակ ազուշ, խիստ և հմամամ արտայայտութիւններ ունին։

Զանոնք վարողները հիւսիսային անապատներէն իջնող մոնկոլներ են. իրենց լայն ու տափակ երեսները զուարթ ու խիստ բան մը ունին որ անորժելի հակապատկեր մ'կը ձեւացուցնէ չինական յաւիտենական ծամածռումին հետ։ Արենագոյն երկար հագուստներ հագած են, գոտս մէջքին վրայ կը սեղմին դաշոյններով ծածկուած գօտիներ, և գլուխնին դրած են տեսակ մը մուշտակաւոր կիրուղ, որուն վրայ կը բարձրանայ փունջով մը զարդարուն կարմրագոյն գդակ մը։

Ճամբանիս կը չարուն ակինք գունաւորուած մեծ դրգակայմերու և բազմերանգ դրօշներու կամարին տակէն, դեղնագոյն Թեպէդցիներու, սպիտակ Բորեայիներու, կարմրագոյն Մոնկոլներու, գորշագոյներ և գլխագերծ քուրմերու, Քամբուքներու, Թունկուզներու, Խրիրշներու մէջէն, որք ամենքի առթիւ եկած են երկրպագելու Թիանցի, երկինքի գահին առջեւ, գերիչխան տէր տասն հազար թագաւորութիւններու։

Զիերու և սայլակներու սահմանուած տեսակ մը բարձր հոգակայտի վրայէն կը քալենք միշտ, ծառուղիին մէջտեղը, մինչ ամեն մէկ կողմէն երկու ցած ուղիներ հետաձգացներուն յատկացուած են։ Մեր բոլորտիքը, դարձեալ հարուստ ձիաւորներ մուշտակաւոր. դարձեալ կապոյտ սայլակներ ու կապոյտ սայլակներ. բարձրաստիճան տիկիններ՝ լոպտերի ձեւով սև գահաւորակներու մէջ. ու հանդարտ երեւոյթով թաղենիներ վարձու իշուկներու վրայ, եռեւուն իշապանները, որք դաւազաններով կը ծեծեն իրենց անասուններուն յետնակողմը՝ աղաղակելով. Թա՛ թա՛ թա՛։

Մնուղին երկկողմանի ճամբաներուն վրայ ստորին դասակարգի մարդոց համախմբումներ, միամիտ չինացիներ, որք բերանաբաց կը դիտեն պարող արջերը. լարախաղացներ որք չրջանաձեւ կ'ընեն, հոպիներ որք կը թաւալգլորին ու այլանդակօրէն կը ծռմռին։

Բազմադրաղ մարդիկ որք կը շրջագային, խոշոր ու կլոր ակնոցներ իրենց փոքր ապակի քիթերուն վրայ, հարուստ չինացիներու փքուռայց կերպարանքով, որք ոսկի կը հոտին. կամ թէ արգահատելի երեւոյթով ողորմելի աղքատներ՝ անհիկալին ի խնդիր։

Եւ կրպակներ ու կրպակներ, միշտ ոսկեդուռնաց ու շքեղ. ուր կը ծախուին Մոնկոլիոյ մուշտակներ, արծաթահիւս ու ոսկեմանուկ դիպակներ. մեծադին կերպասներ որոց վրայ մտացածին բաներ նկարուած են երգային երանգներով. խորշաւոր կիսաւածանկարներ ու հին ճենապակիներ որոց պէս ա՛յ չեն կերտուիր,— բոլոր նշխարքներն անեւեւակայելի անցեալի մը՝ հարստութեամբ ու գոյնով արտակարգ։

Եւ յետոյ հին բանաստեղծներ՝ բազմաթեւեանք չրջապատուած, ասղնանկար բժիշկներ որք մարդապատկերներ կը չինեն բեմերու վրայ։

Աւասիկ բացօթեայ թատրոններու տարանցումներ, ուր դերասաններ՝ կանանին գլուխներ ցցած, և վարդի, վիշապի կամ յովազի գլուխներ,—իրենց դիմակներուն եռեն զողդոնան, ձմրան հովէն սրսփալով,—պուտտայական մահասարսուռ դժոխքէն արարածներ կը խաղան խելագարի գալարումներով։ Ասիկա տօնավաճառն է. ամենուրեք սոսկալի այլանդակութիւն, չինական գիւտհարութիւն, — մեզ համար՝ մղձաւանջներու ու ահաբեկումներու օտար աշխարհքի մը յայտնութիւնը։

Քարմի վէճեր ու ապուշ խնդուքներ. սանդալի հոտ. սառած ադրակոյտերու գարշահոտութիւն, և խունկի գաւազանիկներու ծուխը որք ամեն տուներու մէջ կ'ալրին՝ ամեն պուտտաներու առջեւ, նախնիքներու բոլոր սրմադարակներուն առջեւ։ Ամենուրեք տարօրինակութիւն, ձեւի մէջ, գոյնի մէջ, ոգմուկի մէջ. աղաղակներ որք կ'ելլեն և կեղծ կը հնչեն կատարի մլուներուն պէս. կիթառներ որք փոքր տխուր ճռինչներ կ'արձակեն. ամբողջ համաեւագ մը սուր և հեծող զոր կը պատուեն թմբուկի հարուածներ...

* * *

Եւ վերջապէս ի՛ր ըսպէս գորշագոյն բարձր պատի մը վրայ թաւած մեծ աշտարակ մը, ու սև անդունդ մը որ կը բացուի մեր առջեւ։ Մի-Զէ-Մէնն է, ուղղակի Դուռը Արեւմտեան։

Մեղմիւ ու խոհեմութեամբ կը մտնենք այս քարայրը, չկորսնցուցնելու համար մեր ձիերուն սրունգները անյօդ հին սալարարներուն մէջ տեղ։

Կ'անցնինք այս այլանդակ փապուղին,—յետոյ նեղբին բակ մը,—յետոյ երկրորդ փապուղի մը երկրորդ աշտարակի մը տակէն ծակուած, որ օդին մէջ կը բարձրացուցնէ սև պատուհաններով ծակծկուած չորս ճերմակ պատերը։ Շուտ փախչինք մարդկային ոջիլներու ամպի մը մէջէն, սրգատեսիլ ու սոսկալի մուրացիկներ. խոյս տանք անոնց մտահոգիչ հայածումներէն, և դուրս ելլենք այս տանդէեան քարայրէն։

Նորէն ուղտեր, նորէն ողորմելի հին գիւղի մը կիսափլուլ տուները. և մեծ դաշտ մը կը պարզուի մեր առջեւ։ Ա՛լ արձակ դաշտագետնին վրայ ենք։

Ո՞ւֆ... ՎԻՐՋ

ՁԵՌԱԳԻՐ ՄԸ

Ձեռագիր մը որուն գոյութիւնը կ'անդիտանայի՝ դեռ հին ու մաշած գրքերուս մէջ, անցեալ օր պատահմամբ ձեռքս անցաւ։ Թեպէտ ո՛չ այնքան հին, բայց իբր ձեռագիր, ուշադրութեան արժանի, կ'ամփոփեմ ասա ի՛նչ ինչ տեղեկութիւններ յուսալով թէ ձեռագրով զբաղողներուն օգտակար կրնայ հանդիսանալ։

Ամբողջ մատեանը կը բաղկանայ 214 հատ թուղթէ էջերէ, որուն 15 հատն յատկապէս են յառաջաբանի և իւր (հեղինակին) անուան սկզբնատառերով «յարդորական առաւաւոր բանն Քրիստոսի» վերնագրով ոտանաւորին. հեղինակը կամ որ նոյնն է, գէթ ըստ իս, ձեռագրողը, երեք գոյն թանաք գործածած է. կարմիր, սև ու կապոյտ։

Գրքին ամբողջութիւնը սևով գրուած է, իսկ նախաբանութեանց սկզբնատառերն և միանգամայն Ս. Աւետարանէն մէջ բերուած առակները կարմիր տառերով ու գլխոյ մը առաջին տողը կապոյտ տառերով գրուած են։ Մէջն մի գլխոյ ընկերգրենատառերը խոշոր զարդագրեր են, թռչնոյ կամ ծաղկի գծերով յօրինուած, ու գրչի խորտուբորութիւններ թէպէտ կերպին, բայց վերտին ու կոկիկ ու կերպարանաւոր ձև մ'ունին։

Ահա իւր նախադուռը. «Գիրք որ կոչի մեկնութիւն առակաց Սրբոյ Աւետարանին Տեառն մերոյ։ Արարեալ ի Պետրս վարդապետէ Աղամալեան Նախիջեւանցւոյ։ Եւ է ազրիւր բացեալ։ Վասն խնդրոյն յուսանելոյ Աթոռոյն Սրբոյ Էջմիածնի միաբան և գրագիր Տեառն Յովհաննէսի Երեմիա Աստուածիմաստ վարդապետի ի յօգուտ մանկանց Սիոնի։ Ցամի Տեառն 1813։»

Ու կը սկսի իւր յառաջաբանը, ինը երեսներու մէջ զոր կը վերջացնէ սապէս «Ցորում եթէ գոյին բանք ինչ պիտանիք՝ այն Հոգւոյն Սրբոյ են պարգեւք, իսկ եթէ անպիտան՝ ի մերոյս տկարութեան տալով զայն՝ ողջ լերուք ի Տէր Ամէն։

Ձերում աղուութեան ծառայ...

Բուն գիրքը կը սկսի Մատթէոսի Ե. գլխոյ 23րդ համարի բնաբանով որ կը կազմէ առաջին գլուխը, ու մինչև 30 գլուխներ զբաղելէ վերջ կը յանգի Ղուկասի ԺԲ. գլխոյ 12րդ համարի որուն կը յաջորդէ անմիջապէս հետեւեալ «Անկիւնաւոր առառական» քառատողը.

Ա՛յրիւ բացեալ՝ ի տան Դաւթի.— Բացեալ մարդ բարիչ որդի.— Ի տան բարիչ չընդ զաւ-ի.— Դաւթի որդի զաւթ արտ։

Ու երգ մը ուղղեալ «Ո՛ն անհուն բարի Աստուած» որ կը սկսի սապէս.

«Պարտաւորիս անդէպ հնչեալ՝ Ժեռնարեր այս հիսուս, ելնս։

Ասոր կը յաջորդէ վերտին երկու գլուխներ ևս, ԼԲ և ԼԳ և ցանկ գլխոցը որ կը նշանակէ ԼԲ գլուխներուն շարքը։

Ամբողջ գործոյն մէջ չերեւիր մի հետք որ կասկածեցնել տայ թէ բնագրէն ընդօրինակութիւն մի լինի սա. այլ նոյն իսկ հեղինակին ձեռքը խնամով պատրաստուած գործ մը. մատենին ոգւոյն քննութիւնը եկեղեցական Հարց թողով, միայն հրաւեանցի կ'ըսեմ թէ, ընտիր գործ մըն է, բանալի առակներու, որ կուգայ մերկապարանց պարզել ընթերցողին առջեւ անոնց երբեմն անուծելի միտքն ու հոգին միանգամայն։ Արտաշէս Մխոփեան

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի (77)

ԺԻՒԼ ՄԱՌԻ
ՏԺԳՈՅՆ ԱՂՋԻԿԸ
ՄԱՍՆ ԵՐՐՈՐԴ
ԷԿԻՑԵԼԻԹԻ ՀՈՐԸ

Մեծ ճամբուն վրայ քանի մը գիկզակներ կը գծէր փիլիսոփայորէն երբ յանկարծ Անթոնիո իր դէմը եկաւ։

Որովհետեւ մութ էր, Ժաքթէն անցաւ առանց գինքը ճանչնալու։

Բայց Անթոնիո կեցուց զայն։

—Է՛հ, տղա, կերեւայ թէ ժառանգութիւնդ կը տօնես։

Գինովը, սայթաքելով, դնաց երիտասարդին երեսին զարկաւ քիթը։

—Ա՛հ, դուք էք, պարոն, շատ աղէկ, այո, ժառանգութիւնս կը տօնեմ, արգիլուած չէ կարծեմ, հէ՞։

—Ընդհակառակը... Զուարճացէք։

—Հարկաւ, ինչո՞ւ չպիտի զուարճանամ։ Մէկուն պարտք չունիմ։

—Դէթ յուզարկաւորութեանը ներկայ գտնուեցա՞ք։

Ժաքթէն կեցաւ զարմացած։

—Որի՞ն յուզարկաւորութեանը։ Եթէ չքաւորութեան վրայ կը խօսիք, է՛հ, այո, կը թաղեմ զայն... կամ մանաւանդ...

Խոշոր ծիծաղ մը արձակեց.

—Կամ մանաւանդ, ինչպէս կը տեսնաք, կը խղդեմ զայն...

—Ձեր հօրեղբօր յուղարկաւորութիւնը։

—Ի՞նչ հօրեղբայր. երբէք չեմ ճանչցած ընտանիքս։

—Ուրեմն Բերսիլարին հօրեղբօրմէն ժառանգեցիք։ Եւ, իբրեւ բարի ընկեր, բաժնեցիք...

Ժաքթէն բաւական գինով էր, բայց սակայն կը պահէր իր պաղարիւնը։

Այդ մարդուն յամառութիւնը, որուն անունն իսկ չէր գիտեր, զոր քանի մը օր առաջ տեսած էր դրասենեակներուն մէջ, զգուշացուց գինքը։

Շեղակի նայուածք մը ուղղեց անոր։

—Շատ հետաքրքիր կը գտնեմ ձեզ, ըսաւ։

—Օ՛հ, ներեցէք եթէ նեղացուցի ձեզ, ըսաւ Անթոնիո խնդալով... Միտքս չանցներ բնաւ։

—Ուրեմն ա՛լ չխօսինք, ցտեսութիւն։

Եւ Ժաքթէն վերսկսաւ իր գիկզակներն ու դանդաչումները։

—Կասկածելի բան է այս, մրմնջեց Անթոնիո... հանքագործն իրաւունք ուներ... Ժառանգած չեն անոնք... Պարզապէս գէշ գործ մը բրած են... Բայց ինչո՞ւս պէտք։ Իմ գործիս օգուտ մը կունենա՞յ։

Յաջորդ օրը դիպուածն իր դէմը հանեց Բերսիլարը։

Նիհար մարդը մաքուր հագուած էր։

Եւ անանկ խորունկ ածիլուած որ երեսը ածելիի արիւնոտ կտրուածքներ ուներ առանց խղճմտանքի։ առանց գիտնալու թէ ասանկ արարքները տեսակ մը խաբեբայութիւն են, մտածեր էին հարիւր հազար ֆրանք կորցնել Պարթոլին ձեռքէն։

—Պարթոլի հարուստ է։ Այս փոքր հարստութիւնը դուրս ելլելով իր քսակէն, ի՞նչ վնաս կայ։ Իրեն համար պզտիկ, մեզի համար ահագին... Արդէն իսկ չի մրոտածեր այս բանին վրայ...

Եթէ աղքատ եղած ըլլար, բան մը չի պիտի խնդրէին անկից։

Եւ հաստատ դիտաւորութիւն ունէին հանդարտորէն վայելել իրենց դիւրակացութիւնը, ալ առանց բան մը պահանջելու այս մարդէն զոր վիսմորէն, ոչ թէ իրենց զոհը, այլ իրենց բարերարը կը նկատէին...

Տիրանալու առաջին զգացումին հետ իրենց միտքին մէջ ծնող առաջին երկիւղն երկուքն իրարու փաթթուեցան.

—Եթէ դան կողոպտեն մեզի՞...

Անձկալից ակնարկներ արձակեցին իրենց շուրջը։ Լռութիւն կը տիրէր։ Մութ էր։

—Կը կարծես որ չլսեցի՞ն մեզի։

—Ապահով ըլլալու ենք։

Դեռ երէկ իրենց անծանօթ էին այս երկիւղները։ Այսուհետև իրենց ինչքը պաշտպանելու հաստատ գաղափարով պիտի թունաւորուէր իրենց անդորրութիւնը, պիտի կործանէր իրենց երջանկութիւնը։

Բերսիլար ժայռերուն շուրջը դարձաւ։

Բնականաբար մարդ չիկար հոն։

—Ո՞ւր պիտի պահենք մեր հարստութիւնը։

(Շարունակ.)

Կ. ՊՈԼԻՍ, 18/30 ՕԳՈՍՏ. 1894

ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ԼՈՒՐԵՐ

ԵՈՒՐՈՊԱՄԱ, 23 Օգս. («Թայմսյոյ Թրնեակ-ցէն»)—Ճաբոնական նաւատորմը կը պտըտի Զինական Ծովուն մէջ, ջանալով գտնել Թշնամին, և բրնձի հարկին կամ տուրքին ի հիւսիս ղրկուելուն առաջքն առնուլ։ Ի Քորէա գտնուող ճաբոնական զօրքերն 35—50,000 կը հաշուին։ Երկաթուղով այսօր ևս բաղում զօրք ղրկուեցաւ։ Թաքիյի ծովախորշին և Նակաղաքիի նաւահանգստին քիրանը Թորփիլներ դրուեցան։ Մտնող և ելնող նաւերու նաւուղիներն արքունի նաւարանի սպայք են։ Ճաբոնական բնիկ դատաւորք և դրամատերք պատերազմական փոխառութեան իբրեւ առաջին մասն 30 միլիոն տալարն ստորագրեցին։ Ճաբոնի եղերաց պաշտպանութեան համար զրաւական միջոցները կատարելապէս կը տեսնուին։ Բերդերը պահապան զօրաց ամբողջ թիւն ունին, և եղերապահք արթուն կը հսկեն։

—Լոր եկաւ հոս թէ ի Բինկ-Եանկ (Բորէա) 10,000 չինացի զօրքեր կը պատրաստուին քալել դէպի հարաւ Սէուլի վրայ, և երկուց բանակաց ընդհարումն անյապաղ տեղի պիտի ունենայ։

ԹՈՒՐՈ, 23· (Մէնդրել Նէա-ս·)—Հեռագրեր օրք եկած են պատերազմական նախարարութեան և սպայից ընտանիքներուն, պատերազմի դաշտէն լուր կը բերեն մինչեւ անցեալ երկուշաբթի։ Մինչեւ այն տեղն ճակատամարտ տեղի ունեցած չէր, բայց երկու բանակներն հետզհետէ իրարու կը մօտենային, որով մօտիս չէր կրնար դանուլ։ Ուրբաթ օգոստ· 17 ճաբոնական ռազմիրայներ Բոնկ-Սանէ յառաջնորդով չինացիներուն յառաջապահներուն դէմ եկան, որք դրաւեր էին Զունկ-Հուայի հեռագրի գիծը։ Քարերկ սաստիկ պայքար մը, յորում ճաբոնցի մէկ տեղական սպա սեցաւ և հինգ զինուորք մեռան։ Ճաբոնցիք դարձան ի Բոնկ-Սան։

ՇԱՆԿԱՅ, 24. (Թայմզ·)— Ճաբոնական փոխադրանաւեր, մարտանաւերու առաջնորդութեամբ, զօրք հանեցին Բինկ-Եանկի հարաւակողմը, Զունկ-Հուայի մօտ։

ՇԱՆԿԱՅ, 24 (Ռէ-ութր)·— Զինու Կայսեր մէկ հրամանագիրը կը պատուիրէ որ 100 հազար մարդիկ, Մանչու և բնիկ Բեքինցի, պատրաստուին զինուորական գործոն ծառայութեան, համախմբուելով ի Թիէն-Զին և շրջակայքը։ Կայսրուհին հրամայեր է որ իւր գանձէն 12 միլիոն թայել (չինական տալար) Լի-Հունկ-Զանկ փոխարքային տրամադրութեան ներքեւ զրաւի պատերազմի ծախուց համար։ 40 ճաբոնցի բնակիչք հեռացան Շանկայէ՝ ճաբոնական ընկերակցութեան թելադրութեամբ։

ՇԱՆԿԱՅ, 25· (Մէնդրել Նէա-ս·)— Կէս պաշտօնապէս ծանուցուեցաւ թէ Ճաբոնի կառավարութիւնն հաւանած է փոխադրուած բրնձը պատերազմական նիւթ չնկատելու և չգրաւելու։ —Զինու հառաջապահները Ինկ-Եանկի մէկ միլիոն թայելի փոխառութիւն մը, չինական առեւտրական նաւերէն առնուած տուրքն երաշխաւորութիւն ցուցնելով։ Բայց չյաջողեցաւ։ Այնու հանդերձ, օտար հրկիրներէն զրամ փոխ առնելու համար երկու չաբաթէ ի վեր Զինու կառավարութեան այլ և այլ շահաւէտ առաջարկներ եղան եւրոպական տուներէ։

ՀՈՆԿՈՆԳԻՈՒ, 21· (Ռէ-ութր.)— Հավայիի (Խաղաղական Ովկիանոս) մէջ՝ իբրեւ արդիւնք Զինու և Ճաբոնի պատերազմին՝ կռիւ մը տեղի ունեցաւ Զինացիներու և Ճաբոնցիներու մէջ, և ազգականներու մէջ ուրիշ ընդհարումներ ալ հաւանական են։

ՆԵՍՏՈՐԻԱՆ. Ն ԹԷ ԽԱՉԱԳՈՂ.— Սըրդ-Ռըլլէթիէոյ ֆրանսական կրօնական հանդէսը վերջին չաբաթներին մէջ քանի մը խարիսխներու խօսքը կ'ընէ, իւր եւրոպայի ընթերցողներն անոնց դէմ զգուշացնելով։ Կը գրէ թէ «Փարիզի Արքեպիսկոպոսին լուր եկած է թէ Բաղդէացիք ոմանք, ըսելով թէ իրենց եպիսկոպոսը զրկած է գիրենք Նուիրահաւաքութեան ի Նպաստ իրենց եկեղեցւոյն պիտոյից։ Եւրոպա գալու վրայ են։ Բաղդէականներուն կ'ըսեն այս խարիսխը թէ Նեստորիոսի հերետիկոսական ազանդին կը պատկանին։ Կամ՝ ալիկներուն ալ կ'ըսեն թէ իրենք կաթոլիկ են։ Քանի մը արեւելեան եպիսկոպոսներէ խարէութեամբ ձեռք բերած են յանձնարարագրեր։»

ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ.—Թէհրանէ Թայմզի թղթակիցը կը հեռագրէ թէ ռուս կառավարութիւնն, (հաճելի ըլլալու համար պարսկի կառավարութեան,) ջնջած է իւր այն հրամանագիրը, որով յառաջագոյն արգիլած էր պարսկական արծաթի դրամին ներմուծումն ի Կովկասիա և ի Կեդրոնական Ասիա։

1900ի ՓԱՐԻԶԵԱՆ ԱՐՈՒԵՍՏԱՀԱՆԴԷՍԻՆ առթիւ Լուսնոյ բնակիչները ցուցնելու չափ (թէ երբեք կան) խոշոր հեռադէտ մը շինելու համար, Պ· Պիլոֆհայմ հարուստ աստղաբաշխին և աստեղասէրն երկու միլիոն ֆր· առատաձեռնած է։ (Միլիոն մը ֆրանք ալ այս տողերը գրողը կուտայ, եթէ Լուսնոյ բնակիչներն երբեք տեսնուին։)

ԺԱՆՆ ՏԱՐԲԻ արձանն իւր ծննդավայրին՝ Տամբէմի մէջ՝ անցեալ հինգշաբթի բացուեցաւ ի ներկայութեան քսան հազար ուխտաւորաց և երեք եպիսկոպոսաց։

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԳՈՐԾԵՐ· —Նախագահ Գ. Բիվիլէնտ հաւանութիւն չի յայտներ Մեքսիկայի մաքսային օրէնքին, որ Ուիլսընեան օրէնքին տեղը բռնեց (մաքսերու վրայ)։ Բայց նաեւ Վէպօ չըներ, թէպէտ իրաւունք ունի, զի կը տեսնէ որ Վէպօ ընելով Ներակայի օրէնքը, Մաք Քինլիի օրէնքին կեանքն երկարած կ'ըլլայ պարզապէս։ Ուստի, լուելիայն թոյլ տուաւ որ նոր օրէնքը գործադրուի։

ՑՈՒՆԱՍՏԱՆ· — ԱԲԷՆքի լրագիրը կը ծանուցանեն թէ Պ· Մէմէպոս հարուստ յոյն վաճառականն Սոֆիայի՝ պէտք եղած գումարը նուիրած է յունական եկեղեցի մը շինուելու համար Սոֆիայի մէջ։

ՃԱԲՈՆԻ հետ Անգլիա պայմանագիր մը կնքեց, որով կը հրաժարի անզլ· հպատակաց վայելած բացառիկ դիրքէն Ճաբոնի մէջ, ուր, ինչպէս յայտնի է, ամեն օտարահպատակներ մասնաւոր արտօնութիւններ ունին, և անոնց ընակարանները Ճաբոնցի պաշտօնեայք չեն կրնար մտնել առանց հիւպատոսի ներկայութեան։ Ըստ նոր պայմանագրին, մինչեւ հինգ տարի պիտի տեւէ արդի վիճակն, և անկէ ետքն անգլ· հպատակները Ճաբոնցիներուն հաւասար պիտի նկատուին Ճաբոնի մէջ։ Ճաբոնի կառավարութիւնն ի մասոյ Ֆրանսայի կառավարութենէն ևս պիտի խնդրէ նոյն մտօք պայմանագիր մը կնքել։

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ· — Քէօլնէյէ Զայտնոնդ կը հեղքէ այն լուրը թէ Վիլհէլմ Կայսր կը խորհի եղեր Սէտանի տարեդարձը ՀՆՏՆել, շշմացնելու համար Ֆրանսայիները։ Թէ այս լուրը սուտ է թէ ոչ, մէկ-երկու օրէն արդեամբ կ'իմացուի, նոյն տարեդարձին առթիւ։ Գերման թերթը կը գրէ թէ այս տարեդարձ ի գործ կը դրուի ոչ թէ Ֆրանսայիները նեղացնելու համար, այլ Գերմանաց մէջ հայրենասիրական զգացումը վառ պահելու համար ասանկ դարձկան ժամանակներու մէջ։ Կը յարէ թէ Ֆրանսայի Հանրապետականք պէտք չէ վտանան Սէտանի տարեդարձին տօնուելուն համար, քանի որ Սէտանի դէպքէն ետքն է Դ· Հանրապետութիւնը։ Բայց ըստ մեզ, Վիլհէլմ Կայսր այնքան յանգուգն տնօրինութիւններ ըրած է արդէն իւր խաղաղասիրութիւնն ապացուցանելու համար, որ կարելի է զի Սէտանի այս տարուան հանդէսը Գերմանիոյ մէջ վերջինն ըլլայ, և անոր տեղ Կայսրն ուրիշ տօն մը սահմանէ։

ՌՈՒՍԻԱ.—Ծանուցուած էր թէ 150,000 զօրք պիտի համախմբուէին Սմոլենսքի մօտ, Կարնէցքի և Գոսդանդա զօրավարաց հրամանին տակ, մեծ ռազմախաղեր կատարելու համար, զորս Զարն ինք պիտի դիտէր, և Ֆրանսայի սպայակոյտն պիտ Պուատֆիս զօրավարն ալ Զարին հրաւէրով ներկայ պիտի ըլլար։—Եւ ահա յանկարծ եւ մեռ այս մեծ զօրահանդէս։ Երկու պատճառի կը վերագրուի եւ մեռլը, նախ, Կայսեր ծանուցեալ տկարութիւնն, և երկրորդ, հնտախտի վերստին ճարակիլը։ Կը վախցուի որ մեծ բանակներու համախմբումն հնտախտի ճարակման նոր դիւրութիւն չընծայէ։

ՎԼԱՏԻՄԻՐ ռուս չոգենաւուն ընկղմելը դէպքին առթիւ 14 ռուս մասնագէտներէ բաղկացեալ քննիչ մարմինը միաձայնութեամբ որոշեց թէ յանցանքն ընկղմած ռուս չոգենաւուն է, և ոչ թէ ընկղմող իտալեան չոգենաւուն։ Այս առթիւ բացորոշապէս երեւան կ'ելնէ թէ, կ'ըսէ Օտեսայէ թղթակցութիւն մը, ռուսական չոգենաւային ընկերութեան մէջ ծանր թերութիւնք կային տարիներէ հետէ. ուստի կառավարութիւնը խիստ քննութիւն բացած է։ Երեսական նախարար Պ· Վիթէ քայ գիտէ Օտեսայի գործերն, և իրագէտ է նաեւ այս ընկերութեան վիճակին։

Տեղական հարցեր

ՍԲԻՐԴՈՅԻ ՄԵՆԱՎԱՃԱՌ Ի ԹՈՒՐՔԻԱ

Եւրոպեան սեղանաւորական լրագիրք սկսած են յիշատակել Թուրքիոյ մէջ սբիրդոյի կամ ալքոհոլի Ռէժի մը հաստատելու գաղափարն, որ կ'երեւի թէ հետզհետէ կը մօտենայ գործադրական վիճակի։ Այս մասին Հանրային Պարտուց Վարչութեան, Կայս· կառավարութեան և Օսմ· Պանքայի մէջ բանակցութիւնք տեղի կ'ունենան։ Տիւրլոյ կարծեաց նայելով, հիմնական գաղափարն է տարեկան աւելի մեծ հասոյթ մը առնուլ զուտ ոգիէն ինչպէս և ոգելից ըմպելիքէն, այն հասոյթը բաժնելով ընդ մէջ կայս· կառավարութեան, Հանրային Պարտուց Վարչութեան և եւրոպացի խմբակին որ առաջ պէտք եղած գրամագլուխն հայթայթէ։ Այս եռակողմ շահը ձեռք բերել կ'ուզուի այնպիսի կարգադրութեամբ որ Թուրքիոյ արտադրող դաշտերն իրենք ալ օգտին՝ կարենալով ոգիի և ոգելից ըմպելիքի վերածել իրենց խաղողը, գինին ու չամիչը։ Գանձային և տնտեսական օգուտներէ զատ, մտադրուած է առողջապահական արդիւնք մը ձեռք բերել, Թուրքիոյ մէջ սպառեալ «էրէյն այնպիսի «ոգի» մը ենթարկելով որվատառողջնիւթերով խառն ոգիներ մուտ չգտնեն երկրին մէջ ու չվտանգեն հասարակաց առողջութիւն։ Բայսանի է թէ օտար երկիրներէն բերուած ոգիներէ կամ սբիրդօներէ բացառիկ մաքս մը առնուլ և անոնց դէմ ընիկ ոգիները պաշտպանել անկարելի է։ 100 ին ութ մաքսով անհնար է տեղական բերքը պաշտպանել։ Տարեկան իւր քսան միլիոն քիլօ ոգի կը մուծուի օտար երկիրներէն, և ըստ որում մէկ քիլօ ոգիէ միջին հաշուով երկու քիլօ օղի կը հանուի, օտար ոգիներով քառասուն միլիոն քիլօյի մօտ օղի կը շինուի հոս։ Հաւանական է յիշել թէ ամենամեծ մասամբ վարնոց ոգիներ են անոնք, որոց մէջ քիչ մը ջուր և անիսոն խառնելով շինուած օղիներն ալ անշուշտ վնասակար են հանրային առողջութեան։ Օղին Թուրքիոյ ժողովրդեան առ հասարակ գործածած մէկ ըմպելին է, որ տարեկան կը պատրաստուի օտար ալքոհոլէ, որուն քիլօն ինչուան 2—2½ ղրուշ կը ծախուի։ Աւելի աղէկ չէր ըլլար ամեն կերպով եթէ քիչ մը սուղ բայց աւելի աղէկ տեղային ոգիներէ պատրաստուէր օղին։ Որովհետեւ դաշնագիրք չեն Թույլատրեր մաքսերու միջոցաւ ուղղակի պաշտպանութիւն բնիկ ոգիներու և ոգելից ըմպելիներու, այս բեղմնաւոր գաղափար բոլորովին մէկ կողմ թողուած կը մնար երբ ուրիշ խորհուրդ մը յայտնուեցաւ, որոյ յաջողութիւն յուսալի է կ'ըսեն եւրոպեան սեղանաւորական թերթեր։ Այս է՝ կաղմելի մասնաւոր վարչութեան մը յանձնել Թուրքիոյ մէջ արտադրուած և ի Թուրքիա մուծուած ամեն ոգիներու վերաթորումը (Rectification d'alcools)։ Թորումէն, (Distillation,) եռքը վերաթորումն այն գործողութիւնն է որով ամենազուտ ոգի կը ստացուի։ Հասարակ զրամամբ մը ձեռք բերուած ալքոհոլին ասոիճանն (ոյր) 100 ին 40ը չանցնիր գրեթէ, և այս ասոիճանը կամ անկէ վար ունին Թուրքիոյ մուծուած ոգիները, մինչ վերաթորումէն ետքն 100ին 100 ասոիճանաւ անխառն ալքոհոլ կ'ըստացուի որ նաեւ զերծ կը գտնուի արտաքին ՀԱՍԱԿԱՐ նիւթերէ։ Բուսական է որ վերաթորման ենթարկուած ամեն ոգիէ տուրք մը առնուի, և կարելի ու ներելի է այն ատեն գրութիւն մը հաստատելով, քիչ շատ նպաստաւորել բնիկ ոգիներն, որք ապաքէն նուազ վնասակար են հանրային առողջութեան քան գուրսէն բերուածներն։ Արդարութիւնն ալ կը պահանջէ ապաքէն որ չամիչէ հանուած ոգին նուազ տուրք վճարէ քան գետնախնձորէ, եգիպտացորենէ և ուրիշ կարգ մը երկրորդական և երրորդական առարկայներէ, նոյն իսկ հինկաչի և քուրջի կտրուածքէ հանուած ոգիները։ Բայց կրնայ առարկուիլ թէ վերաթորման գործողութիւնին ի՞նչ շահ կրնայ տալ երկրին և դրամատէրներուն եթէ Եւրոպացիներն սկսին այնուհետեւ իրենց երկրին մէջ վերաթորեալ ոգիները ղրկել մեզ, որով զերծ մնալ օսմ· վարչութեան գնելիք տուրքէն։ Տարակոյս չկայ թէ առանց միջազգային համաձայնութեան մը այնպիսի խորհրդի մը յաջողումը դժուարին կ'ըլլայ, և կը կարծուի թէ Սըր Էակար Վինսընդ իւր յաճախակի յեւրոպա այցելութեամբը այս խնդրոյ վրայ կանխաւ համաձայնութիւն մը գոյացնել կ'աշխատի։ Անգլիոյ և Ֆրանսայի կողմէ դժուարութիւն չսպասուիր, զի Ֆրանսա աւելի սուղ գինիներ կը ղրկէ Թուրքիա քան հասարակ ոգի։ Անգլիա ոգի չի ղրկեր, և քանի որ կ'ըսուի թէ կաղմելի նոր Ռէժիին դրամագլուխը Ֆրանսական պիտի ըլլայ մեծ մասամբ, Ֆրանսաւոր դասն այս խորհրդէն յարած կրնայ համարուիլ։ Մեզ ամենէն շատ ոգի վաճառող ազգերն են Աւստրիացիք, Հունգարացիք և Գերմանք։ Ընդդիմութիւնն ուրեմն Վիեննայի և Պերլինի գործարանատերաց կողմէ կրնայ ըլլալ։ բայց պէտք չէ մոռնալ թէ Հանրային Պարտուց Վարչութիւնն այժմ հաղիւ մէկ քառորդ միլիոն ոսկի տուրք կ'առնու ոգելից ըմպելիքէ, մինչ այս ծրագրով կրնայ երեք-քառորդ միլիոն ոսկւոյ չափ զուտ շահ գանձել, և յայնժամ Օսմ· Հանրային Պարտքին տրուած քառասուն բարա տոկոսը կարելի կ'ըլլայ մշտապէս բարձրացնել յիսուն բարայի, և ոչ թէ ամենց յուսացածին պէս, պարբերաբար միայն։ (Ցայտնի է թէ տարեկան 280,000 ոսկւոյ յաւելուածական հասոյթ պէտք է 1% տոկոսը 1¼% բարձրացնելու համար։) Արժեւորդ չհան ուրեմն սբիրդոյի տարեկան մեծավաճառին կողմն է։ Եթէ զանազան երկրաց դրամատէր դասերուն մէջ փոխադարձ զիջումներով իրաւախոհութիւն մը գոյանայ, ասա ի Թուրքիա այն գաղափարին գործադրումն անյաղթելի դժուարութեան մը չի բախիր։ Թէպէտ անցեալները մի քանի հեռագրեր ծանուցին թէ Օսմ· Պանքայի ընդհանուր տնօրէնն արդէն իսկ յաջողած ըլլայ «Թուրքիոյ Ալքոհոլի Ռէժիի Ընկերութիւնը» կազմել, բայց անկէ ի վեր նոր բան մը չլսուեցաւ դիւրին է մակարերել թէ հեռագրական գործակալութիւնք և սեղանաւորական լրագիրք կանխած են իրողութիւնն։ Այս օրուան համար այսչափով պէտք է շատանանք։ բայց այս քանի մը տողերն ալ կը մակարերուի թէ ալքոհոլի խնդրոյն վրայ կատարուած բանակցութիւնք ամենամեծ կարեւորութիւն ունին երկրին տնտեսական վիճակին նկատմամբ։

* * *

Վերոյգրեալ յօդուածին մէջ յիշուած խնդրոյն վրայ, անգլ· վերջին լրագիրք հետեւեալ հեռագիրն հրատարակած են Կ. Պոլսէ, Օգոստ· 22 թուով·

«Եւմտական նախարարին նախագահութեան ներքեւ կազմեալ յանձնաժողովն, որ սբիրդոյի տուրքը վերակազմելու համար Պ· Վինսընդ Բայլարտի նախագահութեամբ Հանրային Պարտուց Վարչութեան կողմէ ներկայացուած առաջարկները կը քննէ, երկու նիստ ըրած է արդէն, և հաւանօրէն իւր աշխատութիւնը պիտի վերջացնէ երկու-երեք շաբաթէն։ Ներկայացեալ առաջարկներ դրամական տեսակէտով յոյժ շահաւէտ կը թուին թէ՝ Հանրային Պարտուց Վարչութեան և թէ կայս· կառավարութեան մինդամայն պաշտպանելով և քաջալերելով այդեպանները ի Թուրքիա։»

ԽՄԲԱԳԻՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՁԱԼԽՈՂՈՒԱԾ ՖՐԱՆՍԱՅԻՈՑ

ՓԱՐԻԶ, 29 Օգս.—Տէպպ վերապահութեամբ կը յիշէ Սենեկայի մէջ պտղտող զրոյց մը, որուն նայելով Ֆրանսական զօրաց երկու գումարտակներ, Թիմպուքթու քաղաքէն (Սուտան) դուրս եկած և սեւերուն վրայ յարձակած ըլլալով, ջարդ ու կոտոր եղեր են։

ԴԱՆԸՆ ՁԱԼԽՈՂՈՒԱԾ ՀՈԼԱՆԴԱՑԻՈՑ

ԼԱ ՀԷ·—Ճաւայի և Սումպաւայի միջնէ, Լոմպոքի Մաէյեան կղզւոյն մէջ Պալինէսներու ցեղին դէմ դրկուած հոլանտական զօրախումբը բոլորովին յաղթուեցաւ։ Հոլանտացւոց կողմէ մեռեալք են երկու զօրավարք, վեց սպայք, 69 դինուորք։ Վիրաւորեալք են 14 սպայք և 171 դինուորք։ Նաեւ անհետ եղած են 10 սպայք և 243 դինուորք։ Հոլանտացիք չորս թնդանօթ կորուսած են։ Այսու հանդերձ, նորէն զօրք պիտի ղրկուի նոյն ցեղին դէմ։

ՀԱՐՈՆԱԿԱՆ ՄԱՐՏԱԿԱՆԱՒԻՐ

ԿԼԱՍԿՕ, 28.— Հոս անգլ· իշխանութեանց վար դրած ճաբոնական շրջուն մարտանաւն ետ տրուեցաւ, Ճաբոնի հիւպատոսին այն խոստման վրայ թէ պատերազմական նպատակաւ պիտի չգործածուի։

ԼՈՆՏՈՆ, 29.—Ատենէ կը հեռագրուի թէ անգլ· իշխանութիւնք գրաւած են ճաբոնական շրջուն մարտանաւն, որոյ չինութիւնք վերջերս յանձնած էր Անգլիոյ մէջ և Ճաբոն կերթար։

ՓՈԹՈՐԻԿՆԵՐ

ՊԵԼԿՐԱՏ.—Հեղեղման անձրեւք մեծ վնասներ պատճառեցին։ Սէլանիկ-Տէտէ-Աղաճի գծին վրայ, հոսանքն առաւ տարաւ նորաշէն կամուրջ մը։ Բանուոր մը խեղդուեցաւ։

ՊՐԵՍԼԱՒ· — Փոթորիկ, կարկուտ, սոսկալի տեսակէն։ Շատ վնաս։ Կայծակէն երկու մարդիկ մեռան։ Գործաւորք մեռաւ մեռաւ և երկու գործաւորք վիրաւորեցան գործարանի մը մօտ վակոնի տակ մնալով։

ԴԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿ

ՊԵՐԼԻՆ.— Պաշտօնաթերթը կը հաստատէ թէ 1893ին սովորականէն 11,000 զինուորք աւելի գրուած է։

ԳՈՒՇԻՐ.—Մի քանի անձինք ձերբակալեցան, Սուտանցի գերիներ գնած ըլլալնուն համար։ Հակագերեվարական օրէնքին այն գործադրումն զգալի տպաւորութիւն բրաւ։

ԱԶԳԱՔԻՐ

ԼՈՒՐԵՐ

Պատրիարքական Տեղապահ Գեր. Հմայեակ եպիսկոպոս Դիմաքսեան Պատրիարքարանի գործակատար Ֆրէնկեան Արքահամ էֆէնտիի հետ երեկ կայս· պալատ գնաց և ընդունուելաւ առաջին սենեկապետ Հաճի Ալի պէյի կողմէ։ Տ· Հմայեակ Սրբազան իւր երախտագիտական զգացումները յայտնելով Ջերմ բարեմաղթութիւններ ըրաւ վասն կենաց Վեհ· Սուլթանին։

Սենեկապետ պէյը մատուցանելով զայս յոտս կայսերական գահոյից, դարձաւ և Տեղապահ Սրբազանին հաղորդեց Ն· Կ· Վեհափառութեան բարձր գոհունակութիւնն ու կայսերական բարեւները։

Ն· Գերապատուութիւն նոյնպէս այցելութիւն տուաւ կայս· պալատն առաջին քարտուղար Սիրէյա փաշայի։

Պաղեստինի Թաղական խորհուրդը խնդրած է Պատրիարքարանէն՝ ճարտարապետ մը ղրկել քննելու համար եկեղեցւոյն սեպհական կալուածներն, որք երկրաշարժէն քանդուած են։

Ցառաջիկայ կիրակի, օգոստոս 21, գիւղիս Ս. Նշան եկեղեցւոյ մէջ Գեր. Աբրահամ եպիսկոպոս Մամիկոնեան հանդերձեալ է Ս. Պատարագ մատուցանել ի հանգիստ հոգւոյ հանգուցեալց և յարուցումն կենդանեաց՝ գիւղիս բարեբարեւ մեծանուն Նորատունկեան գերդաստանի, զոր կը ծանուցանենք ի գիտութիւն բարեպաշտ ժողովրդեան։

Այս առթիւ մատաղի օրհնութիւն և բաշխում պիտի լինի յետ Ս. Պատարագի։

Ի գիմաց Թաղ. Խորհրդոյ Գարթայի

Ատենադպիր Ատենապետ

Ա. ՓԱՓԱԶԵԱՆ Գ. ԴԵՐՁԱԿԵԱՆ

Գարթայ 93 1—2

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հոգաբարձութիւնս կը փութայ ծանուցանել թէ հետեւեալ Մեծ. Տեարք՝ հանգուցեալ Բարսեղ էֆ. Խուպէսէրեանի յուղարկաւորութեան առթիւ՝ փոխան ծաղկեփունջի ի Նպաստ հաստատութեանս նուիրած են.

Եղիա էֆ. Շահպազեան 2 օսմ· ոսկի, Կ. Ինճիճեան որվք 2, Մհի. Կրպ. էֆ. Օհանեան 1, Ցակոբ էֆ. Ս. Պողոսեան 1։

(Հոգաբարձութիւն)

ՑՈՒՂԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՏՕՔԹ. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՊԷՅ ԹԱՊԻՊԵԱՆԻ

Գնդապետ Տօքթ. Յովհաննէս պէյ Թապիպեանի անակնկալ ու տարաժամ մահը խորին ցաւով պատեց ոչ միայն իր ընտանիքն ու ազգականները, այլ և բոլոր առնոք որ կը ճանչնային այդ պատուական բժիշկն ու ազնիւ անձը։

Հանգուցեալը կայս· բժշկական վարժարանի շրջանաւարտներէն էր։ Տօքթորութեան վկայական ստանալէն ետք, 1871ին կայս· կառավարութեան ծախքով, միջման ընտրութեամբ, Վիեննա զրկուեցաւ իր ուսմունքը կատարելագործելու համար, ուր չորս տարի մնալէ ետք՝ մայրաքաղաք դարձաւ և ասկից Ներսէս զրկուեցաւ, իբր բժշկապետ տեղւոյն զինուորական հիւանդանոցին, պաշտօն զոր վարեց տասը տարի, յոյժ գոհացուցիչ եղեւնակաւ։ 1885ին Կ. Պոլիս դարձրուելով, կայս· բժշկական վարժարանին «ախտաբանական անդամազնութեան» ուսուցիչ կարգուեցաւ, միևնոյն ժամանակ ի գործ դնելով իր բժշկական արուեստն ամենայն յաջողակութեամբ։ Իրեն մասնագիտութիւն ընտրած էր մանկաբարձութիւն ու վիրաբուժութիւն, այդ երկու ճիւղերուն մէջ ալ հաւասարապէս ճարտար հանդիսանալով։ Տօքթ. Թապիպեան պէյ մասնաւորապէս գնահատուած էր Մեծ-Եպարքոս Բարձր. Ճէվատ փաշայէն որուն անձնական բժիշկն էր, ինչպէս նաեւ ուրիշ բարձրաստիճան անձանց։

Կայս· կառավարութիւնը վարձատրած էր զինքը՝ Դ. կարգի Մէճիտիյէ, Գ. կարգի Օսմանիյէ պատուանշաններն ու Լիգիէիսարի չքաղրամը շնորհելով նմա յաջորդաբար։ Գարատաղի իշխանին կողմէ ևս ստացած էր չքաղրամ մը։

Հանգուցեալը, ինչպէս կը յիշուի, Ազգ· Հիւանդանոցի վերջին անգամ կազմակերպուած Հոգաբարձութեան անդամներէն էր և անձնուէր հոգածութիւն մը ցոյց կուտար այդ մարդասիրական մեծ հաստատութեան բարկամաւն։

Իբրեւ բժիշկ՝ իր յաճախորդներէն ևս իբրեւ ուսուցիչ՝ իր աշակերտներէն հաւասարապէս կը սիրուէր ու կը յարգուէր Տ·. Թապիպեան պէյ, առանց յիշելու իր օրինակելի կեանքն՝ իբրեւ հայր ընտանեաց։ Եւ ահա, դառնագոյն մահ մը,—կաբին մէջ, այցելութեան մը միջոցին, յանկարծական մահը,—անողոք կերպով կուգայ խլել զինքը իր ընտանիքէն ու բարեկամներէն ու այնքան տխրութեամբ ու աշխատութեամբ պատրաստած փայլուն ապագրեզը խորտակել։

* * *

Ցուղարկաւորութեան տխուր հանդէսը կատարուեցաւ երեկ առաւօտ Բերայի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցւոյն մէջ, Գեր· Մատթէոս եպիսկոպոս Իզմիրլեանի նախագահութեամբ, և խուռն ու ընտրեալ բազմութեան մը ներկայութեամբ։ Զոր կը կազմէին ականաւոր ազգայիններ ու հայ բժշկական դասը՝ մեծամասնութեամբ, որոնք եկած էին վերջին յարգանք մը ընծայել իրենց ողբացեալ պաշտօնակից դաղաղին։ Կային նաեւ օտարազգի բժիշկներ ալ։

Եկեղեցական արարողութիւններէն հաբ՝ Գեր. Իզմիրլեան Սրբազան խօսեցաւ սրբատայոյզ դամբանական մը, յետ որոյ թափոր կազմուելով՝ դագաղն հանդէսով հանուեցաւ եկեղեցիէն։

Դագաղին առջեւէն կերթային Ս. Փրկչեան Որբանոցի աշակերտներն, որոնք կը կրէին՝ ազգականաց ու բարեկամաց կողմէն նուիրուած բանի չափ պսակներ։ Իսկ բժշկական վարժարանի բարձրագոյն կարգի ուսանողք, որոնք պսակ մը բերած էին, եկեղեցւոյն մէջ իրենց սիրելեաց ուսուցչին գագաղը չրջապատելէ ետք, անոր հետեւեցան մինչեւ գերեզմանատուն։ Թափորը կանգ առաւ ի Թաքսիմ, ուսկից բաժնուեցան յուղարկաւորաց մէկ մասը, իսկ մնացեալք կառքերով հետեւեցան մեռելակիր կառքին մինչեւ Շիշլիի ազգ· գերեզմանատունն, ուր կատարուեցաւ թաղումը։ Դագաղը հող իջուցուելու պահուն՝ Բժշկական վարժարանի ուսանողներէն թուրք երիտասարդ մը սրտայոյզ դամբանական մը կարդաց ի գիտաց իր բոլոր ընկերակցաց։

Հայ և օտարազգի բժիշկներէն որոնք կը կազմէին յուղարկաւորաց մեծագոյն մասը, կը նշմարուէին՝ Խորասանճեան էֆէնտի, Թէշտիմալճեան փաշա, Նաֆիլեան փաշա, Իսրիրաքի փաշա, Հանգուցելոյն օգնականը՝ Ռիֆաթ պէյ, Անդրանիկ պէյ Կրճիկեան, Տիգրան պէյ Աճէմեան, Վահան պէյ Մանուէլեան, Պէլիզար փաշա, Ժօրժ Սայի պէյ, Ճիվան պէյ Անանեան, Բէնիամին պէյ Շահնազար, Կիւլլապ պէյ, ինչպէս նաեւ Տօքթորք Մատթէոսեան, Շահպազ, Այվազեան, Եաղուպեան, Տոպրաշեան, Ցակոբեան, Թօպէճեան և այլ բազմաթիւ պաշտօնակիցք հանգուցելոյն։

Հանգուցեալ Աղէքսան էֆ. Եուսուֆեանի այրի՝ տիկին Վասիլուհի Եուսուֆեան և իր զաւակները խորին ցաւով կը ծանուցանեն թէ իրենց դուստր ու քոյր

ՕՐ· ՄԻՒՆԷՎԷՐ ԵՒՍՈՒՖԵԱՆ

երեկ իր մահկանացուն փնքեց երիտասարդ հասակի մէջ։

Վաղամեռիկ օրիորդին յուղարկաւորութեան տխուր հանդէսը պիտի կատարուի վաղը, ուրբաթ ժամ 7ին, ի Ս. Կարապետ եկեղեցին Սկիւտարի, ուր փոխադրուած է հանգուցեալին մարմինը։

Ազգականք և բարեկամք կը հրաւիրուին ներկայ գտնուիլը

Սկիւտար

18 օգոստոս 1894

Այրի տիկին Բերուզ Թապիպեան իր գեղատի զաւկին հետ խորին ցնորհակալութիւն կը յայտնէ բոլոր ազգականաց ու բարեկամաց և մասնաւորապէս բժշկական մարմնոյն, որոնք հաճեցան պատուել իր հանգուցեալ ամուսնոյն՝ ՏՕՔԹ. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՊԷՅԻ յիշատակը, ներկայ գտնուելով յուղարկաւորութեան ու թաղման, և իրենց ցաւակցական զգացմանց հաւատիքը տալով այս տխուր առթիւ։

Ընտրեալ չուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ.— Պետական խորհրդոյ նախնական դատարանին ընդհանուր դատախազ անուանեցաւ օգնականը՝ Նազըմ պէյ։

Երրորդ կարգի Օսմանիէ պատուանշան արուեցաւ Ճաքիր Մահմուտ փաշայի։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՁԵԿՈՒՑՈՒՄ. — Բարձրեալն Սատուած երկար և բարեբաստիկ կեանք շնորհէ մեր Մեծանուն և Օգոստափառ Կայսերս։ Ցառաջիկայ ուրբաթի օր, 19 օգոստոս, Ն. Կ. Վեհափառութեան գահակալութեան տարեդարձի օրն է, օր մը որ սիրելի է երկրին ու կառավարութեան բարեբաստութեանը։ Նոյն օրն, ուրբաթ, օրերու կարճութեան պատճառաւ ժամանակ չընլալով միջօրէի աղօթքին առաջ կատարել շնորհաւորական արարողութիւնները, Վեհ· Սուլթանն հրամայած է որ շնորհաւորութիւնք տեղի ունենան Սելամլըքի արարողութենէն և Ն. Կ. Վեհափառութեան կայս· պալատ վերադառնալէն յետոյ։ Գիշերուան լուսավառութիւնք ալ, նախորդ տարիներու նման տեղի ունենան։

Վեհ· ՍՈՒԼԹԱՆԻ գահակալութեան տարեդարձին առթիւ Ֆէնէրի մայր եկեղեցւոյն մէջ վաղն առաւօտ գոհանական հանդիսաւոր աղօթքներ

ԾԽԱԽՈՏԻ ՐԼԺԻՆ.—Օսմ. Ծխախոտի Բէժիի բաժնետեարց տարեկան ընդհանուր ժողովը գումարուեցաւ երէկ Բէժիի պաշտօնատան մէջ, ի Ղալաթիա ընելու համար 10րդ շրջանի գործառնութեանց տեղեկագիրը ու հաշիւները վաւերացնելու համար։ Ի բացակայութեան Սըր Էտկար Վինսընդի, ժողովին նախագահեց վարչական խորհրդոյ անդամներէն Բրինսիկ տը Հէրվալտ տապետը։ Դիւանին մասնակցեցան նաեւ կայս. գօմիսէր Նուրի պէյ, Օսմ. հանրային Պարտուց վարչութեան կայս. գօմիսէր Սարգիս Էֆէնտի Համամճեան, Պ. Էվէնէնտի և ընդհ. տնօրէն Պ. Ֆառնէլի, Պ. Պ. Լա Ֆիւանդ և Պան՝ իրը ամենէն աւելի մեծ թուով բաժին ներկայացնող, քնիչ կարգուեցան։ Ներկայ էին 35 բաժնետէրք, որոնք կը ներկայացնէին 43,000 բաժնեթուղթ։

Վարչական ժողովին կողմէ ներկայացուած հաշուեկշռէն տեսնուեցաւ որ 1894 մարտ 1ին վերջացող տարեշրջանին մէջ՝ Բէժիի զուտ հասոյթը եղած է 351,699 ոսկի 62 ½ դրուշ որ 19,857 ոսկիի առաւելութիւն մը ցոյց կուտայ նախորդ տարեշրջանի զուտ հասոյթին վրայ։ Բէժին, իր հաստատման առաջին տարին, 186,635 ոսկի միայն բրած էր։

Բաժնետէրաց ժողովը վաւերացուց հաշիւները և վարչական խորհրդոյ տեղեկագրին եզրակացութիւնը, որուն համեմատ իւրաքանչիւր բաժնի 20 ½ ֆր. շահաբաժին և տոկոս պիտի տրուի։

ՈՒՇԱԳԻ ՀՐԴԵՀԸ.—Իզմիրէն կը հաղորդեն թէ Ուշագ գիւղաքաղաքը, որ նշանաւոր է իր կապարտնկերովը, հրդեհէ մը մեծ մասամբ աւերակ դարձեր է։ Հազարաւոր տուներ և շուկան այրած են։ Միմիայն, կառավարական պաշտօնատան մօտ գտնուող Ա.յ-Պէյ թաղը զերծ մնացեր է հրդեհէն։ Անհնար եղեր է ազատելկապերտի մթերանոցներն ու կապերտի գործարանները որոնք տեղացւոց ապրուստի միակ միջոցը կը կազմեն։ Շրջակայներէն անմիջական օգնութիւններ եղած են հրկիզեալներուն, ուտելիք ղրկուելով անոնց։ Բ. Դուռն հեռագրաւ հրահանգ տուած է Բէյօթհեսի կառավարչին՝ անմիջապէս հազար վրան և անմիջական պիտոյքներ ղրկել հրկիզեալներուն։

ԱՆՏԱՌՈՒՑ և հանքայ անցեալ մարտէն սկսեալ երեք ամսուան ընդհանուր հասոյթը երկու միլիոն դրուշ աւելի եղած է բազդատմամբ նախորդ տարուան նոյն ամիսներուն։

ԲՈՒԼԵՐԱՆ Ի ԴԱՄԱՍԿՈՍ.— Բ. զօրաբանակի քննիչը հեռագրած է թէ մինչեւ օգոստոս 16, քսանըչորս ժամու միջոցին, զինուորներու մէջ քոլերայէ դէպք չէ պատահած։

Կայս. պալատան առաջին քիմիագէտ Պոնկովսքի փաշա, որ հանրային առողջապահութեան և մաքրութեան վրայ հսկելու համար Էմիրնէ կը դրուուի, օգոստոս 16 թուականաւ հեռագրած է որ թէ՛ քաղաքին և թէ զինուորական հաստատութեանց մէջ հիւանդութիւնը պէտք եղածին պէս նուազած ու թեթեւցած է։ Մինչեւ օգոստոս 16, քսանը չորս ժամու միջոցին քաղաքին մէջ դէպք ու մահ չէ պատահած։ Նոյնպէս զինուորական հաստատութեանց մէջ։ Առաջուան բռնուածներէն երկուքը մեռած են։ Հիւանդութիւնը կընայ այլ եւս անհետացած նկատուիլ և եթէ ասկից վերջը մէկ քանի դէպքեր ալ պատահին, չպիտի կրնան նորէն բոյն մը կազմել։ Գիտական ապանեխմունք անձերի ի գործ կը դրուին։

—Մինչեւ օգոստոս 16, ՃԻՍՐԸ Մուսթաֆա փաշայի մէջ դէպք ու մահ չէ պատահած։

—Օգոստոս 14էն 15, Էսկիշէհիրի մէջ մէկ դէպք, որոց երեքը մահացու։ Աւանդուան բռնուածներէն հինգ մահ։

Իզնէկէօլի մէջ հինգ դէպք, որոց երեքը մահացու։

Եէնիշէհր գիւղաքաղաքին մէջ չորս դէպք և հին ու նոր բռնուածներէն երեք մահ։

—Էնկիւրիի մէջ օգոստոս 16ին չորս դէպք, որոց երկուքը մահացու։

Գօնեաի Նէչէհիսր գաւառակին մէջ օգոստոս 14էն 15 առաջուած բռնուածներէն մէկ մահ։

—Կէյվէի Սաֆի ու Պէյ գիւղերուն մէջ մինչեւ օգոստոս 15, քսանը չորս ժամու միջոցին դէպք չէ պատահած։

Կէյվէի մէջ օգոստոս 15ին առաջուան բռնուածներէն մէկ մահ պատահած է։ Ագհիսարի մէկ գիւղին մէջ ութ դէպք ու երկու մահ։

ՄԱՀԱՑՈՒՑԱԿ։ — Աւսթիկ վերջին յունիս ամսուան մէջ ի Կ. Պոլիս պատահած մահերու վիճակագրութիւնը, զոր Բժշկական-Դեղագործական Թերթը կը քաղէ առողջապահական վարչութեան արձանագրութիւններէն։

	այր	կին
Իսլամ	197	238
Քրիստոնեայ	143	132
Հրեայ	21	11
	361	381

Համագումար 742, որոց 7ը ծաղկախտէ։ 1893 յունիսի մահերու թիւն եղած էր 762 (2ը ծաղկախտէ) որ ըսել է ներկայ տարւոյ միւնոյն ամսուան մահերէն 20 աւելի։

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ Հաշուակալի օգնական կարգուած է թաղապետութեան Դ. շրջանակին (Պէշիքթաշ) Թղթակցութեանց առաջին քարտուղար Ֆոտիք պէյ, որուն յաջորդած է Քաղաքապետութեան ժողովոյ դիւանին քարտուղարներէն Դաորի պէյ։

ՍՈՒՐԻՈՅ Գանիթրա գաւառակին հունձքերու մէկ մասն աւրուած ըլլալով, կայս. Իրատէ մը հրամայած է որ այդ հունձքերն այս տարուան համար տասանորդի տուրքէ զերծ մնան։

ԵՐԿԱԳՈՐԾԱԿԱՆ դրամատան նորարդ հաշուակալ Սիւլէյման Զիւհտի էֆէնտիի՝ կայս. Իրատէի մը համաձայն՝ հանգստեան թոշակ յատկացուած է։

ՍԽԱԼ ԼՈՒՐ.—Երէկ գիշերժամ Զինլուր եւաւ թէ Պոլսոյ Դապա Սագալ թաղին մէջ հրդեհ ծագած է, սակայն յետոյ ստուգուեցաւ թէ Ախոր-Քարուի առջեւ ծարպէլա ձուկ որսացող նաւակներու մէջ վառուած կրակն էր, որ հրդեհ կարծեցնել տուած էր։

ՈՐԹԱԼՈՒԻԾ.— Աւելորական և հանրօգուտ շինութեանց նախարարութիւնն այս շաբթու Երէնքէօյի մէջ պիտի փորձէ որթալուիճի դէմ նոր դեղ մը, զոր հնարած է ոստիկան-դինուորաց տեղական ճէմիլ պէյ։

ՄԻԼՔԻՑԷ վարժարանէն այս տարի քառասուն երկու շրջանաւարտներ վկայական ստացած են։

ԴԱՏԱԿԱՆ նախարարութեան վիճակագրութեան դիւանին առաջին քարտուղար կարգուած է պատժական գործոց դիւանին քարտուղարներէն Եուսուֆ Շէֆվան էֆ.։

ՀԱՐԻՒՐԱՄԵԱՑ.— Պոլսոյ կողմը տակաւին կապրի Պայպուրտցի Ապտուլլահ, որ հարիւր երեք տարեկան է և երիտասարդէ մը աւելի ուժով կաշխատի։

ԿԵՂԾ ԴՐԱՄ.— Ոստիկանութեան պաշտօնեայք առջի օրը Ապտիլպագը անուն մրգավաճառ մը ձերբակալեցին՝ մէֆիտիէէ կեղծ քառորդ մը բրած պահուն։

ՍՊԱՑԱԿՈՑՏԻ գնդապետներէն Էօմէր Բեամիլ պէյի պաշտօն յանձնուած է կարգադրել Դամասկոս-Պիրէճիկի երկաթուղւոյ գծերուն վերաբերեալ ինչ ինչ անհամաձայնութիւններ։

ՄԱԽՍՈՒՍԷԻ վարչութեան հաշուոյն Անգլիա չենուած նոր ու գեղեցիկ մէկ շոգենաւը այս առաւօտ Պոլսոյ նաւահանգիստը հասաւ։

ՊԱՃԱՐԱԽՏ.—Սիլիվրիի չորս գիւղերուն մէջ պաճարախտ երեւան եկած է։

ԺԱՆՏԱԽՏ.—Եէմէնի Ասիր գաւառակին մէջ ժանտախտ երեւան եկած ըլլալով, այդ տեղէն եկողներուն համար Գամարանի մէջ քարանթինա հաստատուած է։

ԵԳԻՊՏՈՍԻ փողերանոցին տնօրէն Ահմէտ Էսատ պէյ, որ մայրաքաղաքս կը գտնուէր, երէկ Աղեքսանդրիա ուղեւորեցաւ։

ԽԱՐԲԵՐԴԻ Երկրագործական Դրամատան տնօրէն կարգուած է Մուսուլի նոյն հատատութեան տնօրէն Օսման Նուրի էֆէնտի։

ՌԷԺԻՆ ՈՒ ԹԷՄՊԷՐԻՆ.— Հրապարակի վրայ զրոյց կը շրջի թէ Բէժիի և Թէմպէքիի ընկերութիւնք ի միասին ձուլուին։ Այս մասին որոշ ծրագիր մը չկայ։ Առաջադրուած նպատակն է երկու ընկերութիւններուն մէջեւ գործակցութիւն մը առաջ բերել՝ վարչական ծախքերը պակասցնելու համար, քանի որ չատ նահանգներու մէջ երկու ընկերութեանց վարչական գործերը քով քովի են։

ՊԷՀԷՄԼԻի նախորդ գայմագամ Սիւլէյման Բիւշտի էֆէնտիի համար Պետական Խորհուրդն որոշած է թէ պատասխանատուութիւնն արգիլող պատճառ մը չկայ, հետեւաբար պիտի կրնայ իր ատենին մէջ գայմագամութեան պաշտօնի մը կոչուիլ։ Այս որոշումն մատուցուած է Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին։

ԱՐԿԱԾՔ.—Երէկ, Գումգարուի բացերը ծովուն մէջ Ալէքսանդրիոյ քանքերի տարեկան յոյն սատրիչ մը, որ լոգանալու համար ծովը մտած էր, լողալ չգիտնալով խղդուեցաւ։

—Երէկ ի Ղալաթիա Քիւրքճիներուն մէջ թիերու դէզ մը փլչելով Պէքիր անուն մարդ մը տակը մնաց, սակայն անմիջական օգնութեանց շնորհիւ ազատուեցաւ։ Ոչիսար մը որ հոն կապուած էր, թիերու դէզին տակ ճմլուեցաւ։

—Աբլի օրը Եէնիբէյայի առջեւ նաւաձիգ շոգենաւ մը նաւակ մը չրջեց՝ մէջը գտնուողները թէև ծոմը ինկան, սակայն ազատուեցան։

ԹԷՓԷ-ՊԱՇԸՐԻ ԹԱՏՐՈՆԸ

Թէփէ-Պաշրի թատրոնին Տնօրէնութիւնը կը ծանուցանէ թէ վաղը գիշեր, Վեհ. Սուլթանի գահակալութեան տարեդարձին առթիւ, պարտէզը չբեղազարդ պիտի լուսաւորուի և հրախաղութիւնը պիտի կատարուին։ Գիշերուան ժամ 8 էն (Ը. Ե.) սկսեալ, պարտէզին մուտքը ազատ է հասարակութեան առջեւ։

* * *

Պ. Լապրունա, որ Իտալիա գացած էր, իր օբէռէթի խումբին համար նոր երգիչներ ու երգչուհիներ բերելու, անոնց հետ մայրաքաղաքս դարձած է։ Այս գիշեր ամառնային թատրոնին մէջ պիտի ներկայացուի ՆՈՐՄԱ (NORMA) օբէռան, մասնակցութեամբ նոր երգչուհիներէն տիկին Վալանդին Անտնի։

ՇԻՐԲԷԹԻ ԽԱՑԲՐԻՃԷ

ԳԻՇԵՐԱՅԻՆ ԵՐԳԵՒԷԿՈՒԹԻՒՆՔ

Վեհ. Սուլթանի գահակալութեան տարեդարձի գիշերը Վոսֆորի մէջ կատարելի լուսավառութիւնները տեսնել փափաքողներուն համար Շիրբէթի Խայրիէի վարչութիւնը գիշերային հեռաւոր երգեւեկութիւնները կատարել պիտի տայ իր շոգենաւերուն։

Կամ-ըրէն Վոսֆոր

Ժամ	ր.	Թիւ	
1	34	Կամուրջէն Սկիւտ. Պէյլերպէյ, Արնավուտքէօյ, Պէպէք. Ր. Հիսար։ Էմիրկէնի առջեւ պահ մը կենալէ յետոյ Մէզարբուրնը ու Եէնիմահլէ, ուրկից ժամը 3 ½ էն պիտի մեկնի և միւնոյն նաւամատոյցներուն մօտենալով Կամուրջ պիտի վերադառնայ։	
1	27	Սկիւտարէն կամուրջ և անկից մինչև Էմիրկէնի բացերը. ժամը 4ին վերադարձ Սկիւտար և յետոյ կամուրջ։	
1,45	32	Կամուրջէն Պէօյիւքտէրէ ու Մէզարպուրնը, Վոսֆորի մէջտեղերը կենալով։ Ժամ 4ին Մէզարպ.էն Պէօյիւք. եւ յետոյ կամուրջ։	
		Վոսֆորէն Սէրայ Պուռնը	
1	18	Եէնիմահլ. Մէզարպ. Պէյլիւք. Թարապիա, Պէյքօզ, Եէնիքէօյ։ Այս շոգենաւ Սարայ Պուռնի առջեւ պիտի կենայ և ժամ 4ին ճամբայ պիտի ելնէ ունոյն նաւամատոյցներուն մօտենալով Եէնիմահալլէ պիտի դառնայ։ Շոգենաւին հատուի կողմը կանանց յատուկ է։	

Տոմսակաց գիները երթ ու դարձի համար առաջին կարգ՝ տասնըշորս դրշ. եւ երկրորդ կարգ՝ տասը դրուշ։ Տղայոց համար կէս տոմսակ։ 1—2

ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ
ԴԻՇԵՐՕԹԻԿ ԵՒ ՅԵՐԵԿՆԱՑ ԻՄՍԿԻՍՏԱՐ
(19ՐԴ ԴՊՐԵՐԸՆԿ)

Վարժարանիս վերաբացումը տեղի կ'ունենայ յառաջիկայ սեպտեմբեր 1ին հինգշաբթի։ Դասերը պիտի սկսին սեպտեմբեր 5, երկուշաբթի առաւօտ։ Տնօրէնը ամեն օր, մինչեւ ժամ 5 (Ը. Թ.), պատրաստ է ընդունիլ իրեն հետ բանակցիլ փափաքող ծնողքները։

Հիմնադիր-Տնօրէն
Ռ. Յ. ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ
92 1—4

ՎԱՐԺԱՐԱՆ ՎԻԵՆՆԱԿԱՆ ՄԽԻԹԱՐԵԱՆՑ
Ի Կ. Պոլիս, Բանկալթի
Հաստատեալ 1857ին

Վարժարանս 38րդ շրջանը կը սկսի սեպտեմբեր 1/13 ին։

Վարժարանս նպատակն է աշակերտաց Բարոյական, գիտական, տնտեսական լարձր կրթութիւն մը տալ։ Գերմանական realschuleի ծրագիրն ընդունուած է իբր առաջնորդ, որ նորանոր փոփոխութիւններով և կարեւոր յաւելուածներով՝ արդի ժամանակիս և քաղաքիս յարմարագոյն ծրագիրներէն մին եղած է այսօր։

Վարժարանս 2 շրջան ունի։ Առաջինը կը տեւէ 1—4րդ տարի, և յորում ուսմունք կ'աւանդուին ըստ մեծի մասին հայերէն լեզուաւ, իսկ երկրորդը՝ 4—8րդ տարի կը տեւէ և գիտութիւնք կը դասախօսուին գաղղերէն և գերմաներէն լեզուներով։

Վարժարանս ուսուցիչք (le corps enseignant) են Վիեննական Մխիթարեանք։ Բայց կը պատասխանատուին նաեւ արտաքին վկայեալ ուսուցիչներ, որոնց թիւն ըստ պարագային կ'տատանի։ 37րդ շրջանն ունէր 9 արտաքին ուսուցիչ։

Վարժարանի մէջ եւ հանգստեան ժամանակ գաղղերէն լեզուի գործնական մասին (pratique) կը հսկեն գաղղիացի հսկողք։

Վարժարանս ընդարձակ պարտէզն, հովասուն ու բարձրահայեաց դիրքն մեծապէս կը նպաստեն մանկանց մարմնաւոր առողջութեան։

Վարժարանս աշակերտել փափաքողք կրնան հոն դիմել ամէն օր ժամը 9-12 և 2-4 (Ը. Ե.)։

Վարժարանս նկատմամբ ընդարձակագոյն տեղեկութեանց համար խնդրել ազգային ծրագիրն և կամ անձամբ կամ խնամակալաց ձեռօք դիմել առ

Վարչու-Ռիս Վարժարանի
69 3—10

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ
ՕՐԻՈՐԴԱՑ

Անգլիական բարձրագոյն վարժարանն օրիորդաց՝ պիտի վերաբացուի սեպտեմբեր 18ին (Ն. Տ.), երկուշաբթի օրը։ Ընդունելութեան խնդրագիրները կրնան տալ Նօրէնուհիին ուղղուիլ սեպտ. 12էն եւաթ ամեն օր մինչեւ ժամը 4, կէս օրէն յետոյ, վարժարանին մէջ։

Թիւ 94 1—10

«ՄԱՍԻՍ»ի ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆԸ պատիւ ունի ծանուցանել գաւառաց Պատ. Ռ.Մ. Խորհրդոյ և ամեն վարժարանաց տեսչութեանց՝ թէ պատրաստ է ղրկել իրենց դասատրարակ-ուսուցիչներ և վարժուհիներ, մասնագէտ-դասատուներ և ուսուցչուհիներ, ինչպէս նաեւ օգնականներ, ըստ պահանջմանն կարգ. կանոնագրոյ և ըստ առաջարկեալ պայմանաց։

Կը ծանուցանէ նաեւ ամեն կարգի աղջիկ ուսուցչաց և ուսուցչուհեաց թէ պատրաստ է իրենց կարողութեան չարմար պաշտօններ հայթայթել իրենց Կ. Պոլսոյ կամ գաւառաց Ազգ. Վարժարանաց մէջ։

Մաքսի մանկավարժական թերթի Տնօրէնութիւնն այս գիրբութիւնը կը մատուցանէ կրթական պաշտօնէութեանց և պաշտօնեից։

ԱՌԱՆՑ ՈՐԵՒ Ի ՓՈԽԱՐԻՆՈՒԹԵԱՆ Տեղեկութեանց համար դիմել առ Ե. Թ. Արամիան, տնօրէն Մաքսի։

88 1—6

ՐՈՊԷՐԴ ՔՈԼԷՃ

Մոյն Քոլէճ, հաստատեալ կայսերական Բարձր Իրատէով, կազմակերպեալ է Եւրոպական ու Ամերիկեան նոյն օրինակ հաստատութեանց նման, ունենալով նշանաւոր գասատուներ, որոնք կը կատարեն. նաեւ բնտիր եւ յաջողակ ուսուցիչներ՝ Հայերէն, Գաղղերէն, Գաղիերէն, Գերմաներէն, Յունարէն եւ Թրքերէն լեզուաց համար։ Ունի զբաղուն մը, որը 8000 հատորներէ ժողկացեալ, երկրագնական, հանրագրական, կենդանաբանական եւ բուսաբանական հաւաքածոյներ, եւ Բնագիտական, Տարրաբանական, Բնախօսական եւ այլ բազմաթիւ գործիքներ։

Քոլէճին նպատակն է ժամանակիս պահանջմանց համաձայն բարձրագոյն կարգի կրթութիւն մը տալ իրեն դիմող երիտասարդաց, նոր դիւանագիտութիւնք եղած են բնական գիտութեան բուռիւնեալ ընդարձակ համար։

Բոպէրդ Քոլէճի մէջ աւանդեալ գասան եւ գիտական ուսմանց լեզուն Անգլիերէն է. սակայն իւրաքանչիւր ուսանող պարտաւորեալ է ուսանիլ իւր մայրենի լեզուն եւ տոհմային պատմութիւնը։ Հայերէն լեզուի եւ գրականեան համար գծեալ է ամսական կատարեալ ընծայ մը որուն պարտ հետեւիլ իւրաքանչիւր Հայ ուսանող։

Հաստատութեանս քարտէզն եւ հոյակապ շէնքերն կանգնեալ են ի Բուռմիլի Հիսար, Վոսֆորի Եւրոպական կողմը գտնուող լերդկերուն եռուն բլրոյ մը վրայ, որոյ գիրքը Վոսֆորի ափանց վրայ գեղեցկագոյնն եւ ամենէն առողջարարն համարեալ է։

Քոլէճի յաջաչիկայ տարեշրջանը կը սկսի սեպտեմբեր 3/15ին։ Մանրամասն տեղեկութեանց համար պէտք է դիմել առ Տեսչութիւնն որ ի Բուռմիլի Հիսար։ 28 5—24

ՔՈՒԷՏԻ ԼԻՕՆԷ
ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԴՐՈՒՇԱԿԱԼՈՒՆ 200,000,000 ՖՐԱՆԿԻ

Կ. Պոլսոյ Գործակալութիւն՝ Հալաճեան Խան Քարաքէօյ, Կամ-ըրէն Խան։

Դեր-Գործակալութիւն՝ Պոլիս, Սո-լէան Համամ Հաճօթա-լը Խան։

Քուէտի Լիոնէն կը կատարէ պանրայի ամեն գործողութիւններ, արժէքներու վրայ փոխատուութիւն Արժէքներ աւանդ ընդունելով հաշուեցնացներ կը բացուին։ Ֆրանսայի եւ այլ երկիրներու զանազան հրապարակներուն վրայ փոխանակագրեր կ'ընդունուին։ Գրասի հրամաններ։ Արժէկներ կը պատէ։ Աւանդ զումարներ կ'ընդունի եւ ընկալագիրներ կը յանձնէ՝ որոշեալ պայմաններու մէջ։ Պոլսոյ Գործակալութիւնը կը կատարէ պանրայի ամեն գործեր, փոխատուութիւնները կ'տնէ, ապրանքներու վրայ։ Կ'ընդունի նաեւ ապրանքներ իւր աւանդ, մեթանոցի տուրքի վճարմամբ, կամ վաճառելու համար ի Կ. Պոլիս կամ ուրիշ երկրի մէջ։

Թիւ. 1027 19—25

THE
LANCASHIRE INSURANCE COMPANY
ՄԱՆՉԷՍԹՐ ԱՆԳԼԻԱ
1852ին հիմնուած
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 3,000,000 անգլ. ոսկի
ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 1,540,000 » »

Ապահովագրութիւնք ընդգէմ հրդեհի ամեն տեսակ կարգաւորներու վրայ, թէ քարէշէն և թէ փայտաշէն, կահերու և ապրանքներու վրայ։

Ընդհ. գործակալք ՊՕՆՏ ՍԻԼԼԷՐ և ԸՆԿ. Ղալաթիա, Քիւչիւք Թիւնէլ խան, թիւ 4 Փոխ-գործակալ

ՊԵՏՐՈՍ ՀԱՄԱՄՃԵԱՆ
Պոլիս, Անանիատի խան

ՀԵՌԵԼԱՆԻ
ՀԵՌԵԼԱՆԻ
ՀԵՌԵԼԱՆԻ

1894ի օրինակներ, Տընկօք օգտակար քաւչուներով ու սնամէջ քաւչուներով, առաջին տեսակ։

Կը գտնուի Պ. Պ. ՊՕՆՏ ՍԻԼԼԷՐ ԵՒ ԸՆԿԵՐՔ ԹԵԱՆ քով, Ղալաթիա, Քիւչիւք-Թիւնէլ խան։ Ներկայացուցիչ անգլիական գործարաններու։

Կը խնդրուի քննել և բաղդատել։ 54

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ
ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ՝ 10,000,000 անգլ. ոսկի

Կեդրոնատեղի Ղալաթիա
ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ Ի ՊՈԼԻՍ
Համփէյէ փոդոս, Թամաքճի Խան
ԴՐԱՄԵՆԱԳ Ի ԹԵՐԼԻ, ՄԵԾ-ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 190

ԴԱԼԽՈՒՍԻ ԴԱՐԴԱԳԱԼՈՒԹԻՒՆՔ Ի ԼՈՆԴՈՆ ԵՒ Ի ՓԱՐԻԶ

Մասնաճիւղեր

Աստալիա	Պաղտատ	Լիմասսոլ	Ռուսճուք
Աստանա	Գէրմէ	Մերսին	Սեւաստիոյ
Այաշն	Գրուսա	Նեաքիլի	Սամսոն
Հալէպ	Դամասկոս	Նիրօսիա	Հոմիր
Ալեքսանդրիա	Գոնեա	Ուշաք	Սոֆիա
Ադր. Պոլիս	Լառնաքա	Փիլիպէ	Տրապիզոն
Էնկիւրի	Քարիրէ	Բօր-Սայիտ	

Պարտաւորութիւններու եւ արժէքներու յանձնման փոխարէն տակաւ փոխ կը տրուի որոշ պայմանագրով կամ ընծա իկ հաշուով։

Դրամագլուխ արժէքներու։

Հանում փոխանակագրերու, չէքերու, պարտաւորութիւններու եւ հեռագրական հրամանագրերու Թուրքիոյ եւ արտասահմանի զանազան քաղաքներուն վրայ։

Բացում ընթացիկ հաշիւներու, պահպանում արժէքներու եւ արժէքաւոր նիւթերու։

Գանձում կտրօններու, արժէքներու՝ Թուրքիոյ եւ արտասահմանի վրայ։ Վաճառում եւ գնում զրամներու։

Օսմ. կայս. Պանքան կ'ընդունի դրամական աւանդներ որոշ պայմանաժամով եւ հետեւեալ հաստատ տոկոսի սակերով.

Տարին 2 ½ % մէկ տարուան պայմանաժամով աւանդի համար։

Տարին 1 ½ % վեց ամսուան պայմանաժամով աւանդի համար։

Տարին 1 % երեք ամսուան պայմանաժամով աւանդի համար։

ՊՈԼՍՈՅ ԳԱՐԴԱԳԱԼՈՒԹԻՒՆԸ կը ստանձնէ բոլոր վերոյիշեալ գործողութիւնները եւ բաց ասան փոխատուութիւններ կ'ընէ ապրանքներու վրայ եւ ապրանքներ կ'ընդունի իւր ուսանդ։

Թերթի գլուխներուն ալ կը կատարէ Պանքան բոլոր այս գործողութիւնները բաց ի ապրանքներէն։ Ակից գաւ, օրուան գինովն կը ծախէ եւ կը գնէ՝ անմիջական յանձնումով, վիճակահանութեան զանազան Թուղթեր, ինչպէս, Փարիզ քաղաքին պարտաւորութիւններ, օսմանեան պարտաւորութիւններ, հելլենական պարտաւորութիւններ, Բանանոյի պարտաւորութիւններ, եւ այլն եւ այլն։

ՊՈԼՍՈՅ ԴԱՐԴԱԳԱԼՈՒԹԻՒՆԸ եւ ԹԵՐԼԻ ԴՐԱՄԵՆԱԳԸ կը ծախնէն նաեւ օսմ. պարտաւորութիւններու բրամէներ, եւ արժէքներ կ'ընդունին, ընթացիկ հաշուով, մինչեւ 30 օսմ. ոսկի, տարին 3 ½ տոկոսով։

ՍԵՂԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ
ՍԱԿԱՐԱՆ ՂԱԼԱԹԻՈՅ
18/30 Օգոստ. 1894

Անուանական Դրամագլուխ	Թղթոց Անուանական Դիները	Տոկոս %	Անուանք Արժեթղթոց	Թուականը	Ընթացիկ Գիներ: Գոցուեցաւ երէկ երեկոյ	Ընթացիք Գիներ: Բացուեցաւ այս առաւօտ
Ա. Ո. 7,183,372	100	1	Քոնսոլիտ Սէրի A	1881	61 —	61 10
» 10,241,043	100	1	» » B		40 —	40 10
» 30,332,911	100	1	» » C		29 30	30 10
» 43,963,396	100	1	» » D		28 07	28 05
Ֆր. 703,000,000	400	—	Բուլգարի երկաթուղի	1870	127 50	127 25
Ա. Ո. 4,545,000	100	4	Օսմանիէ	1890	98 —	99 20
Ֆր. 185,631,180	500	5	Բրիտորիէ	1890	— —	— —
Օ. Ո. 6,499,938	Ֆր. 500	5	Մաքսային Պարտաթուղթք	1886	— —	— —
	դրամագլուխ	լոգ. մոցի				
Ա. Ո. 10,000,000	20	10	Պանք Օթման	1863	— —	— —
Օ. Ո. 550,000	22	11	Քէյլի Թէնդրալ Օթման	1869	8 25	8 25
Ա. Ո. 600,000	10	6	Պանք ար Քոնսթանդինոպլ	1872	3 13	3 15
» 600,000	10	5	Սօս. Օթ. տը Շանմէ է տը Վալ.	1872	4 30	4 30
Ֆր. 14,000,000	140	140	Բաժնեթղթ. Լաբրիսմի Հանքին	1873	39 —	39 —
» 45,000,000	500	300	Ռնաւտոլի (Բաժնեթուղթ	1889	300 —	300 —
» 80,000,000	500	500	Երկաթուղիք (Պարտաթղթ.		470 —	472 —
Օ. Ո. 200,000	20	8	Թրամուէյ (Բաժնեթուղթ	1832	6 25	6 27 ½
Ֆր. 709,506	500	500	(Պարտաթուղթ		522 —	520 —
Ֆր. 100,000,000	500	200	Օսմ. Ռէժի	1833	19 26	19 23
Ա. Ո. 110,000	1.40	1.40	Օսմ. Սիկարէթ	1892	1 87 ½	1 80
Օ. Ո. 440,000	11	5½	Օսմ. Ապահովագրական Ընկ.	1893	6 40	6 95
Ֆր. 20,000,000	500	500	Զրի Բաշխութիւն, Տէրքոս	1832	350 —	352 —

ՍԹԻԼԱՆՑ (Բրիտ.) ԴԻ ՎՐԱՅ	Օ. Ո.	Դրշ.
8 օրուան համար 1000 հատի	1	90
1 ամսուան համար	3	25
1 օրուան համար		90
Ռոտտը	—	33
Կանտիկ (Հէվալէսիզ)		50
ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՍ		
Լոնտոն 3 ամիս Դրշ.	109 7/8	
Փարիզ » Ֆր.	22	95
Վիեննա 8 օրուան Ֆիր.	11	25
Պերլին էջ Մարք.	18	45

ՍԹԻԼԱՆՑ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՒ ՎՐԱՅ		
8 օրուան համար 25 հատի Ֆր.	2	75
1 ամսուան համար »	6	—
ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՅ		
Անգլ. ոսկի Օ. Ո. 100 դրշ.էն	110	10
20 Ֆրանքնոց	87	20
20 Մարքնոց (Գերմանական ոսկի)	107	20
Քիսիմիշ	51	15
Բուլգ. Թղթադրամ	8	45
Մէճիտիէ	108	02
Մանր արծաթ	103	—
Մէճիտիէ	98	20
Տոկոս Զարամիոյ Սակարանի	6	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

ՓԱՐԻԶ 29 Օգոստ.		
Քոնսոլիտ Սամ. B կնիկ. Ֆր.	40	20
» » C » »	27	95
D (Բացուած »	25	60
(Գոցուած »	25	57
Բուլգարի երկաթուղի »	127	12
Բրիտորիզ »	488	75
Մաքսային Պարտաթուղթք »	505	—
Օսմանիէ »	458	12
Ռէժիի Բաժնեթուղթ »	446	25
Պանք Օթման (անուանական.) »	640	93
Ռանթ Ֆրանսական 3 % »	103	70
» » 3 ½ % »	108	42
» Իտալական »	82	35
Քէյլի Լիոնի »	745	—
Քէյլի Ֆոնսիէ »	903	75
Քոնդուտա տէ Սոր »	505	—
Սուէզի Բաժնեթուղթ »	— —	—
Եգիպտական Միացեալ »	521	87
Զէր Լոնտոնի վրայ »	25	190
Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՒՂԻ 29 Օգոստ.		
Բուլգարի երկաթուղի Ֆիորին	67	60
Սամ. Ռէժի »	218	50
Փոխանակ. Լոնտոնի վրայ ի տես	124	75
« Փարիզի » »	49	32

ԼՈՆՏՈՆ 29 Օգոստ.		
Քոնսոլիտ Օսմանեան A Ա. Ո.	64	25
» » B »	40	25
» » C »	27	62
D (Բացուած »	25	25
(Գոցուած »	25	31
Սամ. Փոխառ. 1871ի (Փոփրեան)	98	50
Փոխառ. 1877 (Տիֆէնս Լօն)	103	50
Պանք Օթման (մնարեալ) »	15	50
Այոտրնի երկաթուղի »	12	—
Դասապայի » »	— —	—
Միացեալ Եգիպտական »	103	62
Առանձնաշնորհեալ »	— —	—
Անգլ. Քոնսոլիտ »	102	56
Ռանթ Հելլենական 5 % »	32	50
» » 4 % »	36	50
Պուլկար. Փոխառ. 6 % »	85	50
» » Նոր 6 % »	100	87
Փոխանկ. Փարիզի վրայ 3 ամիս	25	300
ՊԵՐԼԻՆ 29 Օգոստ

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹՀԲԸՆ ԷՇՈՒԲԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 4,146,418
ՀԱՍՈՑԹ 1891 ՏԱՐԻՈՑ 1,099,000

ՆՈՐԹՀԲԸՆ ԷՇՈՒԲԸՆՍ ԵՒ ՄԷՐՔԸՆԹԱՑԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 11,141,290
ՀԱՍՈՑԹ 1891 ՏԱՐԻՈՑ 2,794,012

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած գլուխգործական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար դիրեանք ներկայացնել. նաև թէպէտ ցոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուած վնասին 20,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼԻՈՒԽ Անգլ. Ոսկի, 500,000 — ՄԱՐԻԹԱՑՄ — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 110,00

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ ղոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին գիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գետնայարկ թիւ 22 և 22 Բ սենեակներն, առ ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերու[illegible]

ԳՈՆԻԱՔ

Ա. ՆԻ. ԵՒ Ե. ՄԷԹԱՔՍԱՍ ԵՂԲԱՐՑ — Ա. ԵՒ Ի. ԵՒ Ե. ԵՒ ՄԷԹԱՔՍԱՍ ԵՂԲԱՐՑ

ՀԱՄԱՇԽԱՐԱՅԻՆ ՍՊԱՌՈՒՄ ՀԱՐԱՋԱՏ ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ ԽԱՂՈՂԻ ԳԻՆԻԷՆ ՊԱՏՐԱՍՏԵԱԼ

ՅՕՆԶՆԱԿԱՏԱՐ ԱՐՔՈՒՆԵԱՅՆ Վ. ԹԱԳԱՒՈՒԻՆ (15 Դեկտ. 1892) — ԱՐՔՈՒՆԵԱՅՆ Ն. Թ. Ի. ԹԱԳԱՒՈՒԱՆՑ ԿՈՆՍՏԱՆՏԻՆՈՍԻ (16 Յունվ. 1893)

ԵՒ ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԱՑ

Գրաւոր յանձնարարութիւններով վաւերացեալ թէ՛ներքին և թէ արտաքին նշանաւորագոյն բժիշկներէ եւ քիմիագէտներէ որոց անուանքը տեսնուին իւրաքանչիւր տիպի վրայ փաթթուած վկայագիրներուն մէջ։

ՍՊԱՌՈՒՄ.—Արտաքին յանձնարարութիւնք եւ առաքում վեցամսեայ 1892ին հոկտեմբեր ամսոյն սկիզբէն մինչեւ 1893ի ապրիլի սկիզբը. 12,314 ՄՆՏՈՒԿ եւ 219 ՏԱԿԱՌ ԳՕՆԵԱՔ հաւատեալ պաշտօնական գրութեամբ Պիռէայի նաւային գործակալաց. այսինքն Բանելլինիօնի, Խըտիվիէի, Լէյտի, Ֆրէսնէի, Մէսաժերիի, իտալական Ֆլորիյօի ղոգենաւային ընկերութեանց.

ԱՌԱՔՄՈՒՆՔ.—Եգիպտոս, Կարմիր ծովոյն եզերք (Սուաքիմ, Մասուա եւ այլուր), Փորթ Սայիտ, Ստէն՝ Արաբիոյ, Պէրութ, Լաթաքիա, Իսքէնտէրուն, Կիպրոս, Սուսամ, Սադըզ, Իզմիր, Կրէտէ, Միտիլլի, Տարտանէլ, Այնօրոս, Սէլանիք, Փորթոլաղօ, Գավալա, Տէյտէ-Աղաճ, Կ. Պոլիս, Օրոտա, Սինօպ, Սամսոն, Կիրասօն, Տրապիզօն, Ռուսաստան, Իպրայիլ, Կալաց, Սուլինա, Բէսարաբիա, Մէտոուն, Ալպանիա, Թիրիէստ (Գերմանիոյ համար) այսինքն.

Փանելլինիօնի ղոգենաւերով սնտուկ 4,042 տակառ 94.—Խըտիվիէի ղոգենաւերով սնտուկ 5,704 տակառ 65.—Ռուսական ղոգենաւերով սնտուկ 1,729 տակառ 47.—Լէյտի ղոգենաւերով սնտուկ 436 տակառ 6.—Ֆլորիօի ղոգենաւերով սնտուկ 185 տակառ 7.—Ֆրէսնէի ղոգենաւերով սնտուկ 174.—Մէսաժերիի ղոգենաւերով սնտուկ 44։ Գոնեաթ ընդ ամենը սնտուկ 12,314, տակառ 219։

Առագաստաւոր նաւերով, այլ եւ այլ միջոցներով, որպէս նաեւ տէրութեան զանազան գաւառաց առաքումներն եւ տեղական սպառումը չեն պարունակուիր վերի քանակութեանց մէջ։

Գոնեաթի պարէնքն ընդհանրապէս սպառուած է տարի երիցերորդ մասի մէջ 1,000,000 ֆրանքի արժէքով։ ԻՐԱԿԱՆ ՊԱՀԵՍՏԻ ԳՕՆԵԱՔ 600,000, ՇՈՇԻ ՀԱՄԱՐ ՑԱՐՄԱՐ ՏԱԿԱՌԱՑ ՄԷՋ։ Երաշխաւորութիւն զուտ խաղողէ հարազատութեան 100,000 ֆրանք. սոյն գործարանին մէջ կը պատրաստուին նաև անուշ ըմպելեաց բոլոր տեսակները խաղողի հարազատ ցքիչ։ Ցոյժ ընտիր տեսակներ եւ եւրոպականներու հետ մրցելու կարող։ Նոյնպէս տակառներով ընտիր Ռոմեր եւս կը վաճառուին։

ԳՈՐԾԱՐԱՆ «ԱՄՊԼԻՕՍ, (ԱՑԳԻ)» Ի ՊԻՌԷԱՑ «ԱՊՈԼԼՈՆԻ» ՀՐԱՊԱՐԱԿԻՆ ԵՒԻ։

773

ԻԼԱՆ ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՅԷԼԻՐԻ

Սէլանիք իւէ թէվապիաթքոնտան օլան Գարապուրունլար վէ Սթրումճա վէ Քէօքիլիւ մէվազբինտէ վէ Սէլանիքէ 8 սաաթ պատու մէսաֆէտէ պուլունան վէ պուլունտուրուլաճագ օլան ասաքիրը չահանէներին 1 սէնէլիք իտարէլերի իչուն միւգթադի օրուպ մահալլինճէ մէվզբի միւնագասայա վազ օլունան տաքիքին պուրճաճ իթասընա թալիպ օլանլարընա մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նո. 46 3—3

Թարապլուսը Շամ մէվազբինտէ պուլունան վէ հասպ էլ իճապ պուլունտուրուլաճագ օլան ասաքիրը չահանէներին 1 սէնէլիք իտարէսի իչուն մահալլինճէ մէվզբի միւնագասայա վազ օլունան էրզաքրն պուրաճա իթասընա թալիպ օլանլարընա մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նո. 47 3—3

Նահիլ վէ մէվազբինտէքի ասաքիրը չահանէ իտարէսի իչուն մահալլինճէ մէվզբի միւնագասայա վազ օլունան էրզաքտան տաքիքին 45, նանրագիգին 38, ղիւլթիւն 160, էրգին 70, սատէնին 400, թուգուն 40, սոզանըն 25, զէյթին 200, կազըն 60, չէքերին 110, ֆասուլիանըն 50, հաթապըն 4, քէօմիւրիւն 9, չայիրին 25, սման վէ քիհանըն 13, զէյթին տանէսինին 85, գուրու ղիզիլիւն 100, պիրքէնին 45, սաղուլուն 120 փարա ֆիյաթլարլա մահալի թալիպի էօհտէսինտէ պուլունտուղունտան պուրաճա թէնգիլ ֆիյաթ իւէ իթասընա թալիպ օլանլարընա մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

Նո. 48 3—3

Միւպայեասը միւնագասայա գօնուլան 1000 սանտրը կազըն իթասընա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթը տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

Նո. 49 3—3

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՒԵՆԱՒՔ

ԵՐԷԼ-ԼԻՈՆ-ՐԻՆ Անգլոյ, Կ. Պոլսոյ և Օպէռայի Ճրջ.

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍՆ ՈՐԴԻՔ և ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալպանն	2000	Թլամինկո	1600	Բալէրմօ	3200
Անտէլօ	3000	Կոտիլէօ	5500	Բաֆտէլը	1700
Աքօլօ	5500	Գիրանտօ	2200	Բլաֆօ	1500
Արկօ	2300	Գօզօ	1800	Բօլօ	1000
Արիսսղօ	3000	Դրօտնօ	2200	Գուլֆօ	2800
Գասանօ	3000	Հիրօ	2000	Իրիպղօ	4400
Գօրտինօ	2200	Հիտալիօ	3000	Ինալտօ	3200
Գրավօ	2000	Հինտու	7000	Լօլլօ	3000
Գըֆֆալ	8800	Համպէր	1200	Լօմէօ	3500
Գէյրօ	2600	Այակօ	5000	Լօզաբիօ	3500
Գալիբսօ	2500	Ջիւնօ	2300	Նալէրնօ	4000
Գամէօ	2100	Թէլաս	2000	Սանդիակօ	8200
Գազօ	2000	Թօլբինօ	4200	Սարֆօ	2000
Գօմօ	2700	Թօվնօ	2200	Սիվիթօ	2000
Զիրակօ	5000	Լէօ	2000	Սօրէնտօ	4300
Ղիթօ	5500	Լէբանէօ	4500	Թ. Ուիլսըն	3000
Ղօլօբատօ	3400	Լիվօրնօ	3000	Թուրսօ	1200
Տիրօ	2500	Մալմօ	1500	Թօլիտտ	2800
Տօմինօ	2500	Մարէնկո	4300	Թօրբիտտ	900
Տուրօ	1800	Մարզէլլօ	5500	Ուրպինօ	5000
Տրաբօ	2100	Միլօ	2000	Վօլթուրնօ	5000
Էսյնամօ	2600	Մուրինօ	3100	Եէտտօ	3600
Էլտորատտօ	3000	Նէբրօ	2000	Զէպրա	1000
Էլէքթրօ	3200	Օգլանտտ	3000	Տիֆայնընտ	100
Տրաֆօ	2600	Օմէլլօ	5000	Ձրմպա	200
Ֆալլրօն	800	Օզրանտ	4500	Զէրօ	140
Ֆիտտ	700	Օղղոտ	2000	Մոսքիֆօ	140
		Էմիրտրն Մօնարք	8000		
		Ֆիրմրրն Մօնարք	8000		
		Լրղիրն Մօնարք	8100		

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն կ'ընծայուի

Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ եՒ ՈՒՒՏՕ Գործակալ

Թիւ 17—18, Ֆիւշիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա

39

Երեք աստղով չիրը 30 դրուշ, — երեք աստղով½ չիրը 15 դրուշ։ Երկու աստղոյ 18 դրուշ։ Մէկ աստղով չիրը 12։ Մասխէրա և պէրէ օղի չիրը 12 դրուշ։

ԿԱՐԻ ՃՇՄԱՐԻՏ ՄԵԲԵՆԱՆԵՐ

ՍԻՆԿԸՐ

Լաւագոյններն աշխարհի մէջ։ Ամեն ցուցանդէսներու մէջ ամենէն բարձր վարձերն ստացած է։ Սինկեր գործարանը միայնակ աւելի մեքենայ կը ծախէ քան բոլոր միւս գործարանները միահամուռ։ Սինկերի ճշմարիտ մեքենաները կը կատարեն ասեղի ամեն տեսակ գործեր։ Իւր մեծ հմարաւին պատճառաւ, բազմաթիւ կեղծեր շինուած են։ Ուրեմն միակ չի քաւեր Սինկեր անունը մեքենային վրայ։ Ճշմարիտ Սինկերները միայն կը ծախուին Գ. Կ. Նոյտլինգեր։

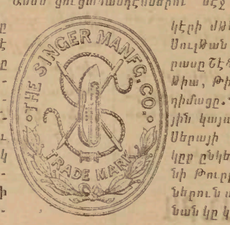

Թիւ. 1058

Կ. ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ — Յ. ԽԱՍԳՈՒՂՅԱՆ

THE ECONOMICON — ԵՒՅՈՆ ԷԿՈՆՈՄԻԿՈՆ — ԵՒՅՈՆ ԷԿՈՆՈՄԻԿՈՆ

MARQUE DEPOSÉE

Մասնաւորապէս կը խորհուրդ տրուի գլխաւոր աղբիւր

Թէյի գործածութեան ընդհանրանալովը, թէյի ճաշակն եւս նրբացած է, որով թէյի առեւտուրն վաճառականութենէ աւելի արուեստ մըն է, որ միայն հրկարատեւ և ճոխ փորձառութեամբ կրնայ տիրել։

Մեր տունն, որ արդէն հանրածանօթ էր բազմաթիւ ընդարձակ գործառնութեամբ, այս տարի եւս իր մասնաւոր գործակալաց ձեռամբ գնած է բազմադան և խիստ մեծաքանակ ընտիր թէյեր Ձինաստանի, Ճավայի, Սէյլանի և Հնդկաստանի գլխաւոր արտադրիչներէ, և արդէն հասած են մեզ, և հետզհետէ պիտի ստանանք թէյեր, որք գերընտիր կոտաւէտութեամբ ամէն ճաշակի յարմար ըլլալով հանդերձ գներու անհամեմատ ժանութեամբ մեզ մատուցած առաւելութիւնք, մեր տան դէմ մրցումն անկարելի կընեն։

Մեր բազմաթիւ յաճախորդաց պահանջմանց լաւ եւս գոհացում տրուելու համար ընդարձակած ենք մեր մեքենագոյն, ուր ամէն տեսակ ընտիր թէյեր թէ՛ ստուկներու և թէ՛ այլ և այլ մեծութեամբ տուփերու մէջ մեծաքանակ միշտ պատրաստ կը գտնուին։

Թէ՛ Կ. Պոլսոյ և գաւառաց, և թէ օտար երկրաց մէջ մեր տան ցուցուած վստահութիւնն կը քաջալերէ մեզ առաւել եւս յարիլ մեր սկզբունքին, որ է՝ գեղեցիկ-ընտիր-էժան։ Ամենայն ինչ, լաւի և գեղեցիկ։

Մեր թէյերու առաւելութեանց ապացոյցներէն մին եւս, անոնց բազում կեղծերն հրապարակին վրայ գտնուիլն է, որոց գէմ զգուշանալու համար կը խնդրենք որ միշտ փնտռէք ՄԵՐ ՑԱՏՈՒԿ ՆՇԱՆՆ ու մեր տան հասցէն, Կ. ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ, Յ. ԽԱՍԳՈՒՂՅԱՆ Ճէլալ պէյ խան թիւ 10, Պահէք-Գաբու։

19

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻ

ԿԱՌԳՈՒՈՒԹԻՒՆ ԶՕՐԱՅՈՒԺԻՆ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

Ամենազգու կազդուրիչն զոր պարտին գործածել Ապաքինողները, Տիսերը, Կանայք, տկարակազմ Տղայներն և ամեն փափուկ անձինք։

Բազկացեալ Մկանաց և Զըզային ու Ոկրային դրութենէն կազմութեան և զարգացման յոյժ անհրաժեշտ նիւթերով։

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻՆ ամենէն ազդու դեղերու միաւորութիւնն է, ոգդեմ Արեան տկարութեան, Յեղուութեան, Թոքախտի, Սատորբի ամեն ցաւերու, Փորկապութեան, Հիւծման, երկար ապաքինմանց, եւն. ի մի բան, Թուլութեան, Պտտութեան, Զգային ուժգնութեան ամեն վիճակներուն որոց դարմանելու համար կը կիրարկեն մեր օրերս։

ԼԻՒՆ—Գեղարան Ժ. ՎԻԱԼ, Վիքթոր Հիւկօ փողոց, 14—ԼԻՒՆ 1057

Գործակալ և միակ աւանդապահ ի Կ. Պոլիս ՕՆԻՆՍԹ ԲԱՆԻԵԿԻ Ղալաթիա, Մոմհանէ, Թ. 86. փոքրաքանակ կը վաճառուի ամեն դեղարաններու մէջ և դեղավաճառներու քով։

ԻԻՆԻՕՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԸՆԴԴԵՄ ՀՐԴԵՀԻ, ՀԻՄՆԵԱԼ 1828

Հասցէ՝ Փոստի էր ԷՆԳԼԷՐՈՒՊՊԷՆ, Պանք փողոց, Թիւ 15

Դրամագլուխ	Ֆրանք	10,000,000
Պահեստի դրամ	»	7,650,000
Թղթապանակին մէջ	»	69,244,813
Հասոյթք 1892 տարւոյ	»	15,328,801
Վճարուած վնասք	»	176,000,000
Երաշխաւորութիւնք «ԻՒՆԻՕՆ-Վիի»	»	114,500,000

Ի. Կ. Պոլիս, Ընկերութեան գրամատունը՝ ՕՍՄ. ԿԱՑՍ. ՊԱՆԳԱՆ։

Տեղեկութեանց համար գիմել առ Սիմոն Բայսէրլեան, մասնաւոր տնօրէն ի Կ. Պոլիս, Ղալաթիա, քարաքէօյի հրապարակը, Եէնի-Խան, առաջին յարկ։

42

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՏՈՒՆ ԹԷՅԻ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼՅ ԱՄԻՆ 1880

THE ECONOMICON — ԵՒՅՈՆ ԷԿՈՆՈՄԻԿՈՆ — ԵՒՅՈՆ ԷԿՈՆՈՄԻԿՈՆ — MARQUE DEPOSÉE

Մասնաւորապէս կը խորհուրդ տրուի գլխաւոր աղբիւր

Թէյի գործածութեան ընդհանրանալովը, թէյի ճաշակն եւս նրբացած է, որով թէյի առեւտուրն վաճառականութենէ աւելի արուեստ մըն է, որ միայն հրկարատեւ և ճոխ փորձառութեամբ կրնայ տիրել։

Մեր տունն, որ արդէն հանրածանօթ էր բազմաթիւ ընդարձակ գործառնութեամբ, այս տարի եւս իր մասնաւոր գործակալաց ձեռամբ գնած է բազմադան և խիստ մեծաքանակ ընտիր թէյեր Ձինաստանի, Ճավայի, Սէյլանի և Հնդկաստանի գլխաւոր արտադրիչներէ, և արդէն հասած են մեզ, և հետզհետէ պիտի ստանանք թէյեր, որք գերընտիր կոտաւէտութեամբ ամէն ճաշակի յարմար ըլլալով հանդերձ գներու անհամեմատ ժանութեամբ մեզ մատուցած առաւելութիւնք, մեր տան դէմ մրցումն անկարելի կընեն։

Մեր բազմաթիւ յաճախորդաց պահանջմանց լաւ եւս գոհացում տրուելու համար ընդարձակած ենք մեր մեքենագոյն, ուր ամէն տեսակ ընտիր թէյեր թէ՛ ստուկներու և թէ՛ այլ և այլ մեծութեամբ տուփերու մէջ մեծաքանակ միշտ պատրաստ կը գտնուին։

Թէ՛ Կ. Պոլսոյ և գաւառաց, և թէ օտար երկրաց մէջ մեր տան ցուցուած վստահութիւնն կը քաջալերէ մեզ առաւել եւս յարիլ մեր սկզբունքին, որ է՝ գեղեցիկ-ընտիր-էժան։ Ամենայն ինչ, լաւի և գեղեցիկ։

Մեր թէյերու առաւելութեանց ապացոյցներէն մին եւս, անոնց բազում կեղծերն հրապարակին վրայ գտնուիլն է, որոց գէմ զգուշանալու համար կը խնդրենք որ միշտ փնտռէք ՄԵՐ ՑԱՏՈՒԿ ՆՇԱՆՆ ու մեր տան հասցէն, Կ. ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ, Յ. ԽԱՍԳՈՒՂՅԱՆ Ճէլալ պէյ խան թիւ 10, Պահէք-Գաբու։

19

ՏՐԲ. Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

Հաստատեալ 1852 — ԷՆԻ-ԿԻՊԻՐԴԱՆ ԱՏԱՐԱՆՈՑՅԺԻ — Հաստատեալ 1852

Մասնագէտք առանց քաշուելու լինորի տրհետական ախտաներ բժշկելու, մէկ անգամէն ամենաստուգի ցուցած ախտանները, օսկի, ադամանդ և մետաղով լեցնելու, ինչպէս նաև կը դարմանեն բերնի և ատրայի ամեն կէրպ պատերն և կը քաշեն առանց լաւ գգացնելու։

(Բացի կիրակիէ) ամեն օր առաւօտէն մինչեւ կէս օր։

38

Royal Windsor

ՀԱԶԱԿԱՏԻՐՈՐ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ ՄԱԶԵՐՈՒ

Սպիտակ մազեր ունի՞ք, մազերնիդ կը թափի՞ն, մազերու արմատները թուլցած են կամ կը թափի՞ն, եթէ ունիք այդ տեսակ բաներ գործածեցէ՛ք Ռոյալ Վինտսորի դեղը, որովհետեւ այս դեղ երիտասարդութեան ատենին պէս, բնական գոյն մը ու գեղեցկութիւն մը կ'ուտայ սպիտակ մազերուն և կ'արգելու մազերու թափիլն ալայն։ Այս դեղ, որուն տէրը շքադրամի արժանացած է, մազերու միակ վերանորոգիչն է։ Անյուսալի արդիւնքներ առաջ բերելով, վաճառումն օրէ օր աւելնալու վրայ է։ Փափաքողաց պիտի զրկուի մանրամասնութիւններ ու վկայութիւններ պարունակող ծանուցումն առանց որ և է ծախքի։ Այս դեղ կը վաճառուի գլխաւորաբար վարսավիրաներու և դեղագործներու քով։

Վէրբինի վարդի սպեղանին երեսի գոյնը կը գեղեցկացնէ։ Այս եւս կը ծախուի Ռոյալ Վինտսորի ծախուած տեղերը։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Բշ. 15/27 Սեպտեմբերի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։

Դշ. 16/28 Ալեքսանդրիոյ սուրհանդակը ժամ 5ին յետ միջօրէի, Պիրէէնի ճամբով

Գշ. 17/29 Սեվաստոպոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։

Հշ. 17/ 9 Սուրհանդակ դէպի Փորթ-Սայիդ նաւահանգիստները մինչեւ Քամուտ, առաւօտեան ժամը 11ին։

Եշ. 18/30 Սեպտեմբերի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի։

Ուր. 19/31 Ալեքսանդրիոյ Սորհանդակ, հանդիպիլով Սուրիոյ նաւահանգիստները երկու տարբեր անգամ մը ժամը 4ին։

ԱԶԳ.— Օգոստ. 16/28, երեքշաբթի օրը Կ. Պոլսոյ դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող ուղեւորը Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Բրիտանիոյ, Գերմանիոյ, Եաֆա եւ Բոր-Սայիտ գացող նաւերուն։

605

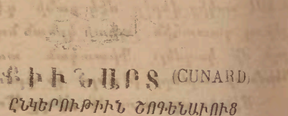

ԿՈՒՆԱՐԴ (CUNARD)

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒԹ

Որ։ Գրաւ էրէս։ Ամեն կը բանէ Լիվերբուլ և Ամէրիկայ ճանչ։

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ումբրիա	7718	Գալլիոնիա	4845
Եղրուրիա	7718	Գոնինտ	4581
Սէրվիա	7391	Սամարիա	3574
Ուրանիա	7268	Մարաթոն	2403
Բաւոնիա	5587	Ադրիա	2398
Սէֆալոնիա	5517	Սարակոսա	2166
Կալլիա	4809	Թարիֆա	1246
Սիթիա	4557	Բալտիրա	2144
Ալբրոս	2143	Թրինիտատ	1899
Քէլտար	1876	Մորոգգօ	1855
Հէրպուրի	1814		

Շէրպուրինչոգենաւը, նաւապետ Գոքոն, Լիվերբուլէն հոս պիտի գայ ի սեպտեմբեր 2։

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈԼԻ գործակատար Thomas C. Joly

Ակիքսիատիս խան, Թիւ 401 Ղալաթիա

932

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերբուլ, Պորտլանդ, Մինքնիւսանի և Սիւ Ծորկի մէջ։ Բանող ղեկնաւ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Բամնէս	3000	Թիպս	2500
Անպոս	3000	Նէբոթիս	2400
Թէյլոր	3000	Օսայրիս	2250
Քեանրքուս	3000	Բէբա	2250
Ֆարոս	3000	Մֆինրս	2000
Օսմանի	3000	Կասբրնի	1500
Մարիօնիս	2500	Կիլէն	1500

Դիմել առ Թ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ. Ուիթոլ խան

ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.

847 31, Ճէյմս Սթրիթ Լիվերբուլ

Արտօնատէր Ս. ՏԱՐԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ